

Laik-faşist kampın anti-demokratik komplolarına, Kürt halkı üzerindeki katliam planlarına karşı

Demokratik hakların savunusunu işçi sınıfı üstlenmelidir

Gündem ve Politika

syf. 2-7/10-11

Sınıf mücadelesi

syf. 8-9/12-17

Çevre Yasası Çevremizi Kurtaracak mı?

Demokratik Hakların Savunusunu İşçi Sınıfı Üstlenmeli

Cumhurbaşkanlığı ve Rejim

Yeni TMY, Asker ve Polise Öldürme Yetkisi Veriyor

İTÜ'de Faşist Saldırı

Rejimin Saldırıları Karşısında Bir BİC Olanaklı mı?

Dalgalanmanın Faturası İşçi ve Emekçilere

Sosyal Güven(siz)lik Yasasına Onay

Fabrikalardan Okur Mektupları

Dünya

syf. 18-20

İran: Emperyalist Tehditlere Son!

Brezilya'da Yeni Bir Önderliğe Doğru

Bolivya'da Millileştirme ve Sınırlılıkları

Çevre Yasası Çevremizi Kurtaracak mı?

11 yıldır TBMM raflarında bekleyen Çevre Yasası, Tansu Çiller döneminde hazırlandı; Mesut Yılmaz döneminde yenilendi, ancak bir türlü yasallaşmadı. En son Tuzla'da ortaya çıkan (ve kısa bir süre sonra da Kıraç bölgesinde) zehirli varillerin Türkiye gündemine oturması ve yetkili kurumların bu olayda parmağının olduğunun açığa çıkmasından dolayı gelen tepkiler, AKP hükümetini istemeden de olsa bu yasaı meclisten geçirmek zorunda bıraktı.

İşte Çevre Yasasının getirdikleri:

- 3 bin 225 belediyenin organize sanayi bölgesi planları 3 ila 10 yıl arasında hazırlanacak.
- Bundan böyle liman, tersane, marina gibi işletmeler kendi atık tesisini yaptıracak.
- Aracına egzoz ölçümü yaptırmayanlara 500 YTL.;
- Hava kirliliğine neden olan konutlara 500 YTL.;
- Gürültü yapan konutlara 400 YTL, araçlara da 1.200 YTL, eğlence yerlerinde 12 bin YTL.;
- Umuma açık yerlerde çevreyi kirletenlere 100 YTL.;
- İçme sularına ve yeraltı sularına atık boşaltanlara 48 bin YTL ceza verilecek.
- Kapalı koy ve körfezlerde balık çiftliği yasaklanacak. 1 yıl içerisinde taşınmayan kapanacak.
- Tazminat taleplerinde zaman aşımı süresi mağdurların zararını ödendiği tarihte başlayacak.
- Zehirli varil gömenlere ise 100 bin YTL.den 1 milyon YTL.ye kadar para cezası verilecek.
- Çevre cezalarını artık valilik değil, bakanlık görevlileri kesecek.
- Bakanlar kurulu cezayı 10 katına kadar arttırabilecek.

AKP Hükümeti ve Patronlar Çevre Düşmanı

Çevre Yasası'nı iki yıl mecliste bekleten AKP hükümetinin Çevre ve Orman Bakanı Osman Pepe, Tuzla'daki zehirli varillerin ortaya çıkmasından sonra, "Türkiye'de 750 bin ton tehlikeli atığın sadece 30-35 bin tonu, bilemediniz 50 bin tonu bertaraf ediliyor. 720 bin ton tehlikeli atık nereye gidiyor?" diye utanmadan sordu. Ayrıca Çevre Yasasının görüşüleceği meclisteki ilk Genel Kurul toplantısına bile gitme tenezzülünde bulunmadı. Nitekim zehirli varillerin ortaya çıkmasından sonra hükümetin çevre yasasındaki değişikliklere bakıldığında bu zehirli

atıkları bertaraf edecek tesisleri kurmak için patronlara iki yıldan on yıla kadar süre tanıdığı görülüyor. Bu süre içinde patronlar zehirli varilleri bugüne kadar olduğu gibi istedikleri şekilde çevreye atabilecekler. AKP hükümetinin çevre konusunda ne kadar duyarlı olduğu görülüyor.

Daha sonra her yerden varillerin çıkması ve gelen tepkiler üzerine AKP hükümeti Çevre Yasası'nı çıkarmak zorunda kaldı. Bakanlık meclisten geçen bu yasa uygulamaya da geçecek mi? Konu patronlar olunca iş değişiyor. AKP hükümeti çevre katliamına neden olan iş adamının uzun süre adını bile açıklamaya cesaret edemedi.

Çevre katliamlarını önlemek göstermelik yasalarla olmaz. Ülkedeki bütün firmaların çevreye zarar verebilecek atık miktarları belirlenmeli ve bu firmalara bu atıkları bertaraf edebilecek tesisler kurulması şartı getirilmelidir. Çevreyi kirleten fabrika patronlarına ağır para cezasıyla birlikte hapis cezası da verilmelidir.

Uğur Yılmaz – 30 Mayıs 2006

Laik-faşist kampın anti-demokratik komplolarına, Kürt halkı üzerindeki katliam planlarına karşı

Demokratik hakların savunusunu işçi sınıfı üstlenmelidir

Danıştay üyelerine yönelik silahlı saldırı bir üyenin ölümüne, dördünün de yaralanmasına yol açtı. Saldırının ardından "ulusalcı-laik" kesimler AKP hükümetini peşinen cinayetin azmettiricisi ilan etti. Bu kesimlere göre tetikçinin İslamcı bir fanatik olduğu kesindi. AKP'li belediyelerin özellikle son dönemde giderek artan haremlik-selamlık uygulamaları ve kimi bölgelerde içkiyi yasaklama girişimleri bunun bir kanıtı sayıldı. Bunlara ek olarak laiklik ve türban konularında başta Meclis Başkanı Arınç ve Başbakan Erdoğan'ın açıklamaları "ulusalcı-laik" kesimlere göre "laik cumhuriyet rejimi"ne yönelik açık bir başkaldırının başladığının ilanıydı. "Ulusalcı-laik" kesimler Şemdinli İddianamesi'nde Genelkurmay ikinci başkanı Büyükanıt'ın bir suç şebekesinin başı olarak isminin geçmesini de şeriat düzeni kurmak isteyen AKP hükümetinin bir girişimi olarak görmüştü. CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'a göre AKP hükümeti Şemdinli İddianamesi ile orduya karşı bir darbe girişimi yapmıştı. Ve yine Baykal'a göre şeriat devleti önündeki en büyük engel olan TSK, AKP tarafından hedef seçilmişti. Bu nedenle bir Danıştay üyesinin ölümüyle sonuçlanan saldırıyla, "şeriat devleti isteyen AKP" ilişkisi derhal kuruldu. Danıştay üyesinin cenazesinde "katil başbakan", "katil hükümet" sloganları eşliğinde bakanlar yuhalanıp, kovalandı. Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök halkın hükümete karşı her gün benzer protestolar göstermesini istedi.

Bugün de geçerli olan bu senaryoya göre başını AKP hükümetinin çektiği radikal İslamcılar Türkiye'de bir şeriat devleti kurmak istemekte ve başını Genelkurmay'ın çektiği "ulusalcı-laik" kesimler ise bu şeriat devletinin kurulması önünde rejimin koruyucusu durumunda. Cumhurbaşkanı'nın, CHP'nin de içinde yer aldığı "ulusalcı-laik" kesimler bu nedenle ordudan açıkça askeri bir darbeye kadar her türlü tedbiri almasını istemekte. Bu noktada şunu tespit etmeliyiz: Erdoğan hükümeti tek kelimeyle işçi-emekçi düşmandır. Bu hükümet sömürü yasalarını çıkarmakta, özelleştirme uygulamalarını devreye sokmakta, sosyal güvenlik sistemini parçalamakta, başta Kürt halkına yönelik baskı ve şiddet uygulamaları dahil olmak üzere tüm demokratik hak ve özgürlüklerin engellenmesini idare etmektedir. AKP, tabanının bir kesiminin talebi olan türbanı çıkarları doğrultusunda fırsat buldukça "özgürlük" diyerek pazarlamaktadır. Benzer şekilde ve nedenlerle AKP, hükümet ve belediye imkanlarını kullanarak kendi yakın çevresi için kadrolaşma imkanları yaratmaktadır. Bu nedenle AKP hükümeti ne mağdurdur ne de masum. Bunu en iyi bilen ve yaşayan da gerçek mağdur ve masumlar olan işçi sınıfı, emekçi kitleler ve Kürt halkıdır. Ama sormak gerekiyor: Genel Kurmay Başkanı Özkök,

Cumhurbaşkanı Sezer, CHP Genel Başkanı Baykal ve bir bütün olarak MGK rejimi AKP'ye bu sınıf düşmanı politikalarından dolayı mı karşıdır? Hayır, MGK rejimi bir baskı ve şiddet rejimidir ve kapitalist sömürünün en acımasız şekilde sürdürülmesinin teminatı durumundadır. Kuşkusuz Türkiye'de şeriat düzeni isteyen insanlar vardır ama bunlar küçük bir azınlıktır ve böylesi bir hedefi gerçekleştirme güç ve kudretinden uzaktır. Şeriat Türkiye için güncel bir sorun değildir. Buna rağmen böyle bir tehdit varmış gibi davrananlar baskı ve şiddet rejimlerini meşru kılmak isteyenlerdir. Dolayısıyla AKP'nin işçi-emekçi düşmanı bir hükümet olması ayrı bir şeydir, şeriat isteyen bir hükümet olduğu iddiası başka bir şey. Birincisi doğru ama ikincisi yalandır, bilinçli ve planlı bir abartıdır.

Nitekim Danıştay saldırısının tetikçisinin İslamcı değil "milliyetçi, vatansever, laik" sıfatların sahibi bir kişi olduğunun açığa çıkması bu tabloyu doğrulamaktadır. Tetikçinin tespit edilen suç ortaklarının kimisinin asker olması ve bu kişilerin Susurluk bağlantılı kimi askerler ve polis şefleriyle de yakın ilişkili çıkması tezgahın gerçek adresini göstermiştir. Üzerinde "vatansever, ulusalcı" parti ve derneklerin üyelik kartlarını taşıyan bu tetikçinin Cumhuriyet gazetesine de bombalı saldırıda bulunduğu tespit edilmesi kurmaca kontrgerilla eylemlerinin, psikolojik harp tezgahlarının bir yenisiyle karşı karşıya olduğumuzun kanıtıdır. Kuşkusuz Danıştay'a ve Cumhuriyet gazetesine yapılan saldırıların öncelikli hedefi AKP hükümetidir. "Türkiye'de Kürt sorunu vardır, bu bizim sorunumuzdur ve çözmek de bizim sorumluluğumuzdur" açıklamasını yapan Başbakan Erdoğan, Şemdinli bombalamasından sonra da olayı aydınlatıp, tüm sorumluları açığa çıkacakları sözünü vermişti. Oysa Büyükanıt duvarına toslayarak askeri muhtıra yiyen AKP hükümeti, Şemdinli savcısının meslekten men edilmesine göz yumdu ve Şemdinli bombalaması PKK'nin eylemi değil, devlet içi tezgahtır uyarısı yapan İstihbarat başkanını da görevden aldı. Bu ikiyüzlü, kişiliksiz ve sinik politika AKP'nin köşeye sıkıştırılması ve tam anlamıyla teslim alınıp istenen yola sokulması için gerekli ortamı sağladı.

Hükümet büyük bir yıpratma savaşıyla karşı karşıyadır. Bu yıpratma savaşının öncelikli hedefleri İran'ın emperyalist işgaline Türkiye'nin ortak edilmesi, Ortadoğu'nun ABD emperyalizmi önderliğinde sömürgeleştirilmesinde Irak tezkerisi benzeri tersliklerin bir kez daha yaşanmasının önünün kesin şekilde kesilmesi, bu anlamda müttefik Türkiye'nin "sürpriz" çıkışlarına son verilmesidir. ABD emperyalizminin çıkarları doğrultusunda Türkiye'de bu operasyonları "ulusalcı, vatansever, laik" geçinen kesimler yerine getirmektedir. Bağımsızlık lafı edenler

emperyalizme bağımlılığın teminatı durumundadır. ABD başkanı Bush boşuna komünizm tehdidinden Türkiye'yi biz kurtardık demiyor. Askeri darbelerin mimarları emperyalizmin işbirlikçileridir. İşçi sınıfı hareketini, sol hareketi yok etmek adına İslamcılığı pompalayan, tarikatlara örgütlenme imkanı veren, İmam Hatip okullarının sayısını arttıran, emekçi halkı din ile uyutmak isteyen bizzat askeri darbeciler olmuştur. PKK'yi bitirme adına Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Hizbullah adlı örgütü kuran da aynı güçlerdir. Sovyetler Birliği'ne karşı Usame Bin Ladin'i, İran'a karşı Saddam Hüseyin'i var edenler kendi yarattıkları şeytanlardan şimdi dünyayı kurtardıklarını ilan ediyorlar.

Türkiye'de yaşanmakta olan sürecin anlamı da budur. Ama bu Türkiye'nin güncel anlamda bir askeri darbe tehdidiyle karşı karşıya olduğu anlamına gelmemektedir. Kuşkusuz Türkiye'de bir askeri darbe olma ihtimali bir şeriat kalkışmasından daha yüksektir. Ama darbe bugün kime karşı yapılacaktır? Olmayan şeriata karşı mı? Örgütsüz, dağınık ve büyük ölçüde zaten "ulusalcı-laik" ve/veya "liberal, AB'ci" sendika ve partiler tarafından kuşatılmış işçi sınıfına karşı mı? Onyıllardır her türlü katliama, baskı ve şiddet uygulamalarına maruz kalan Kürt halkına karşı mı? İşçi sınıfına, emekçi kitlelere ve Kürt halkına yönelik her türlü saldırı gündemde. Darbe MGK rejimine bugün yapamadığı neyi yapmayı sağlayacak? Kuşkusuz MGK rejimi -bir anlamda kendi mevcudiyetinin en güçlü nedenlerinden biri olan Kürt ulusal hareketi başta olmak üzere- mevcut statükonun

değişmesine karşı merkezi bir direnç göstermekte ve devlet aygıtını bu doğrultuda kontrol edebilmektedir. Ayrıca bugünkü koşullar altında burjuvazi için askeri bir darbe başta AB ile emperyalist-kapitalist bütünleşme dahil birçok projesini rafa kaldırma anlamına gelecektir. Birçok askeri darbenin siparişçisi TÜSİAD'ın şu an için bir askeri darbeye ihtiyacı görünmüyor. Tam da bu nedenle TÜSİAD, sermayenin gerçeğini; erken seçim yok, cumhurbaşkanlığı konusunda AKP söyleneni yapacak, ABD en önemli müttefikimizdir diyerek belirledi. Cumhuriyet gazetesi TÜSİAD'ın bu açıklamasını "gerçekçi" diyerek kabul etti.

Kuşkusuz TÜSİAD, AKP dışında daha diri, toplumsal desteği olan bir parti ve/veya lider alternatifine sahip olduğunda onu devreye sokacaktır; ama bugün AKP, burjuvazi için -her şeye rağmen- alternatifsizdir. CHP Genel Başkanı Baykal bu nedenle partisini bir milli mutabakat hükümetine zemin oluşturacak uygunluğa getirmek için "Mevlana" modelini devreye soktu. Sağcı-solcu, liberal-muhafazakar her kesimi, AKP'yi ilk genel seçimlerde hükümetten indirmek için CHP'de bir araya gelmeye çağırırdı. Çünkü ne Ağar'ın DYP'si, ne Mumcu'nun ANAP'ı, ne de Bahçeli'nin MHP'si tek başlarına AKP ile sandıkta mücadele edebilecek güce sahip değiller. Bunu bildikleri için devletçi-milliyetçi-şovenist politika bu partiler tarafından giderek daha fazla benimseniyor.

İşçi sınıfı ve Kürt halkı bir yandan TMY benzeri yasa ve uygulamalarla hak ve özgürlük alanlarında zapt-u rap altına alınmaya; diğer yandan özelleştirme, yeni iş yasası, sosyal güvenliğin tasfiyesi uygulamalarıyla

katıksız bir sömürüye mahkum edilmeye çalışılmakta. İşçi sınıfı ve Kürt halkı kendisini askerin postali ile şeriatın cübbesi arasına sıkıştırmaya çalışanlara karşı uyanık olmalı. Kürt halkına yönelik imha politikası devlet-hükümet işbirliği içinde yürüyor. Emekçi halka yönelik linç girişimleri devlet ve hükümetin izlediği milliyetçi şovenist anlayışın bir ürünü. Askerin postali özgürlükleri ortadan kaldırır, örgütlülüğü parçalar, daha da acımasız bir sömürünün uygulanmasına olanak tanır. Askeri darbeler hak ve özgürlük getirmez, hak ve özgürlükleri götürür. Şeriat da işçi-emekçi düşmanı bir rejimdir. En temel hak ve özgürlükler dahi böylesi rejimler tarafından un ufak edilir.

İşçi örgütleri ve sendikalar işçi sınıfını ve Kürt halkını, ya askeri darbe ya şeriat ikilemelerine sürükleyen laik-faşist kampın anti-demokratik komplolarına ve Kürt halkı üzerindeki katliam planlarına karşı ortak tutum almalıdır. İşçi sınıfı, emekçiler ve Kürt halkının mücadelesi devam etmektedir. Tüm baskı ve şiddete, sömürü ve saldırıya rağmen burjuvazi hak ve özgürlük mücadelesini boğamamıştır. Sınıf hareketinin dağınık ve birleşik bir yapıya sahip olmaması mücadelelerin istenen sonuçlara ulaşmasına çoğunlukla imkan vermemektedir. Mücadelelerin birleştirilmesi, örgütlenme ve koordinasyonun sağlanması sınıf hareketinin birleşik bir karaktere ulaşmasının en önemli koşuludur. Sınıf hareketinin birlik, beraberlik ve dayanışma ruhu kuşkusuz bir kez daha üzerine örtülmek istenen ölü toprağını savurup atacaktır.

İşçi Cephesi - 5 Haziran 2006

Cumhurbaşkanlığı ve rejim

Devletin tepesinde süregelmekte olan itişme, Cumhurbaşkanlığı seçiminin yaklaşmasıyla birlikte yoğunluk kazanmış durumda. Başbakan Erdoğan ve öbür AKP yetkilileri her fırsatta yeni Cumhurbaşkanını mevcut Meclisin seçeceğini, bir erken seçime gidilmeyeceğini tekrar ediyorlar. Onların bu ısrarı, AKP'nin

Meclisteki çoğunluğuna dayanarak kendilerinden birini, olasılıkla da Meclis başkanı Bülent Arınç'ı veya hatta Başbakan Tayyip Erdoğan'ı Cumhurbaşkanlığı koltuğuna oturtmak arzusunda olduğu biçiminde yorumlanıyor. Büyük olasılıkla da bu yorum doğru, ya da en azından AKP üzerinde uzlaşmaya varılabilecek "kendinden

birisi" konusunda eğilimini apaçık ortaya koyuyor.

CHP ise yeni Cumhurbaşkanını üç yıl önce seçilmiş olanın değil, halkın değişmiş olabilecek iradesini yansıtacak yeni bir Meclisin seçmesini istiyor, ve bu gerekçeye dayanarak da erken genel seçim talep ediyor. CHP'nin talebi bu içerikle sınırlı kalacak olsaydı,

bunun burjuva kurumları çerçevesinde demokratik bir tutum olduğunu söylemek olanaklı olabilirdi. Ne var ki, Deniz Baykal'ın konuya ilişkin çizgisi AKP iktidarı karşısındaki genel stratejisinin diğer ana öğelerini içeriyor. Ona göre AKP, şimdilik asıl programını gizleyen Şeriatçı bir parti; şu anki amacı devlet kurumlarını (yargıdan Silahlı Kuvvetlere kadar) yavaş yavaş ve "içerden" ele geçirmek, Cumhurbaşkanlığına kendinden birini getirmesi de bu taktiğinin bir uzantısı; bu nedenle de, AKP Mecliste çoğunluğu oluştursa bile, bu olanak ona tanınmamalı. Pekiyi, Deniz Baykal bunu nasıl engelleyecek? Erken genel seçim istemesi bir bakıma bu yüzden, ama verili koşullarda yeni seçilecek Mecliste de AKP'nin, mutlak çoğunluk olmasa bile önemli bir ağırlık oluşturacağını ve Cumhurbaşkanlığı seçiminde söz sahibi olacağını hissediyor. İşte tam bu yüzden de tavrını açıkça ortaya koyuyor ve "Bülent Arınç, düşünceleri nedeniyle Cumhurbaşkanlığına seçilmemeli" diyor.

Kuşkusuz Bülent Arınç, ve elbette Tayyip Erdoğan, son derece tutucu, gerici, hatta burjuvazinin kabul etmesi durumunda Şeriata dayalı bir devletin kurulmasını reddetmeyecek politikacılar. Bununla birlikte burjuva demokrasininin "bireylerin politik, ideolojik, vs görüşlerinden ötürü yargılanamayacağı, mahkum edilemeyeceği ve devlet kurumlarında görev almalarının engellenemeyeceği" ilkesi, burjuvazinin bahsettiği değil, işçi ve emekçilerin dövüşe dövüşe elde ettikleri bir kazanım. Dolayısıyla da, öznesi ister Arınç, ister Erdoğan olsun, işçi sınıfının rejime kabul ettirmesi, titizlikle koruması gereken bir ilke bu. Zira seçimlerle Meclise girmiş insanların, seçim dışı yöntemlerle devre dışı bırakılması girişimi, burjuva demokrasisi çerçevesinde tek bir anlama gelir: açık ya da gizli darbe. Deniz Baykal'ın güvendiği "merci" de bu: MGK ve Ordu. Eğer Arınç'ı görüşlerinden ötürü Cumhurbaşkanlığından men edecek tek güç varsa, o da ülkenin baskıcı rejiminin "bekçisi" olan Silahlı Kuvvetlerdir. Baykal bu gücü devreye sokmaya çalışıyor.

İşçi sınıfının bu tür darbeci söylemlere ve girişimlere net bir biçimde karşı çıkması gerekiyor. Arınç ya da Erdoğan'ın "politik sağlığı" bakımından değil, sınıf örgütlenmesinin ve seferberliğinin olanaklı hale gelmesi, dünya ölçeğindeki demokratik kazanımları Türkiye emekçilerinin bu ülkeye de taşıyabilmesi bakımından. Zira her darbe, hatta darbe tehditi, emekçi halklar üzerindeki otoriter rejimin baskılarını daha da güçlü hale getiriyor, diğer kazanımların da bir bir elden gitmesine yol açıyor.

Rejim krize girer mi?

Darbe girişimlerinin önlenmesi, MGK'nın kitlelerin iradesi dışında ve üstünde, bu iradenin karşısında egemen olmaya devam etmesini engelleme, asker-polis rejimine son verme görevini Arınç ve Erdoğan gibi gerici politikacılar bırakmak ise tam bir intihar olur. Çünkü bunlar burjuvazinin, işverenlerin sözcüleri, ve bu devirde burjuvaların bizimki gibi geri ve emperyalizme bağımlı ülkelerde demokratik hakları tesis etme yetenekleri yok. Çeşitli burjuva fraksiyonlar kendi aralarında dalaştıklarında demokratik lafazanlıklar edebiliyorlar, ama hepsinin birden toplu korkusu bu hakların işçi ve emekçi yığınların mücadelesinde yeni açılımlar, yükselişler yaratabileceği; bu yüzden de Türkiye de demokratik dönüşümün gerçekleşmesini burjuva partilerinden beklemek hayal olur.

Burjuva kesimler kendi aralarındaki farklılıkları ve çelişkileri, seçimlerle olmazsa darbelerle ya da emekçi halka karşı kurdukları uzlaşmalarla aşmaya çalışırlar. Nitekim AKP ve Ordu, asker-polis rejiminin selameti açısından aralarında bir uzlaşma arayışı içindeler. Bunun en iyi örneklerinden birini, Hürriyet gazetesinin 20 Mart tarihli baskısında yayımlanan "Gizli Anayasa" haberi veriyor. Kimsenin yalanlamadığı bu habere göre "24 Ekim'de yapılan Milli Güvenlik Kurulu (MGK) toplantısında yenilenmiş son hali uygun bulunan ve kamuoyunda "Gizli kırmızı anayasa" olarak bilinen Milli Güvenlik Siyaset Belgesi (MGSB) Bakanlar Kurulu tarafından imzalanarak yürürlüğe girmiş"

durumda. Bu belgeye göre ülkenin "güvenliğini tehdit eden temel unsurlar irtica, bölücülük ve aşırı sol" olarak belirleniyor; "tek devlet, tek ulus, tek bayrak, tek dil" ilkeleri doğrultusunda hareket edileceği, ve "İnkılap ilkelerinden taviz verilmeyeceği" kararına varılıyor. Açık ki, AKP ile Ordu arasında, asker-polis rejimini güçlendirmeye yönelik bir anlaşma söz konusu. Bu uzlaşma Cumhurbaşkanlığı seçiminde rejimin krize düşmemesi için alınmış belirgin bir önleme benziyor.

Ama sorun sadece Cumhurbaşkanlığı seçimi değil. AKP'nin Meclisten geçirdiği Terörle Mücadele Yasası da bu uzlaşmanın bir sonucu. Çünkü bu yasa doğrudan doğruya siyasi otoriteyi, yani yasama (Meclis) ve yürütme (Hükümet) güçlerini devre dışı bırakıyor, Orduyu ve Polisi onun yerine geçirip yargı gücünü kolluk kuvvetlerine tabi kılıyor. Kısacası, demokrasi değil, baskıcı Asker-Polis rejimi güçlendiriliyor.

Bu baskı rejiminin gerçek Yasama ve Yürütme gücü olan MGK'nın bir parçası olan, bu gücü yok etmek için kılını kıpırdatmamanın yanı sıra onunla birlikte Gizli Anayasa imzalayıp demokrasiye apaçık aykırı bir yasa çıkarabilen AKP hükümetinden, onun Başbakanından, Meclis Başkanından demokrasiyi savunmaları beklenebilir mi? Tam tersine, Asker-Polis rejimine, onun Baykal benzeri darbe kışkırtıcısı sözcülerine karşı demokratik hakların, ancak Erdoğan-Arınç benzeri gericilere rağmen, AKP gibi karşı devrimci bir partiye rağmen savunulması gerekiyor. Ve de şu apaçık bir gerçek: Türkiye'de demokrasinin gerçekleşmesi için bir devrime ihtiyaç var, çünkü bunun için MGK rejiminin ve 1982 Anayasasının ve tüm "gizli anayasaların" yok edilmesi gerekiyor. MGK rejimine karşı emekçi halkın demokratik iradesini ortaya koyabilecek bir Kurucu Meclis, ancak gene emekçi kitlelerin seferberliğiyle olanaklı olacaktır. Bu devrimci dönüşümü gerçekleştirebilecek, bundan yarar bekleyen başka hiçbir güç yok.

Yeni TMY, Askere ve Polise Öldürme Yetkisi Veriyor

AKP hükümeti Terörle Mücadele Yasa Tasarısı'nı (TMY) tatile girmeden çıkartmaya hazırlanıyor. Hükümet TMY'de değişiklik yapılmasını yaklaşık bir yıl önce gündemine almıştı. CHP, hükümete muhalefet etmek için yasa tasarının PKK lideri Abdullah Öcalan'a af getireceği iddialarını dile getirdi. TMY aslında toplumun muhalif kesimlerini sindirmeyi hedefleyen maddelerle doluyken CHP'nin konunun sadece 6. maddesini tartışması aslında hükümetin ve ordu'nun isteklerine büyük olanak sağlamıştır.

Bu yasayla yapılmak istenen ne?

Terör suçunun alanı genişletiliyor, polislin yetkisinin artması isteniyor. Yeni maddeler şöyle; Terör örgütüne üye kazandırmak suç olarak tanımlanıyor ve 15 yıl hapis öngörülüyor. Gösterilerde puşi ve maskeyle yüzünü kapatanlar 3 yıla kadar hapis isteniyor. İntiharın terör amacıyla özendirilmesi cezanın ayrıca artırılmasını getiriyor. Ormanları terör amaçlı yakanların cezaları yüzde 50 oranında arttırılacak. (Villa yapmak için yakanlara ceza yok!)

Polis terör örgütlerine yönelik operasyonlarda "teslim ol" emrine uymayanlara karşı silah kullanabilecek. Gözaltındaki şüphelinin avukatıyla görüşme hakkı 24 saat süreyle kısıtlanabilecek. Dağa ve şehirdeki eylemlere çocuklarını salan anne babalara 5 yıl hapis cezası öngörülüyor.

Hükümet bu yasayı hazırlamalarına, "teröreylemlerinin, kişi hak ve özgürlüklerinin kullanılması açısından bir tehdit oluşturduğu, terör eylemlerinin, halkın korku ve paniğe kapılmasını toplumdaki siyasi, ekonomik ve sosyal yapıların büyük ölçüde zarar görmesine yol açtığı vb." gerekçe olduğunu öne sürüyor.

Terörü Kim Uyguluyor?

Terörü burjuva devletin ta kendisi uyguluyor. Bu terör baskı, şiddet, öldürme dahil her şeyi kapsıyor. Daha geçen aylarda yapılan mahalle baskınlarında, polisler kapıları kırarak evlere girmeye çalışıyor, insanları tutukluyordu. En son örnekte de araçlarıyla dolaşmaya çıkan üç arkadaştan biri polis kurşunlarıyla öldürüldü. Bu kişisel hak ve özgürlüklere müdahale değil mi?

Terör suçlusu tanımının genişletilmesiyle her birey fiilen terörist olarak ilan ediliyor. Baskı güçlerinin bu tutumuyla halk arasında da insanların birbirine

karşı güveni azalıyor. İnsanlar otobüste, sokakta, durakta yanındaki insana suçlu olabilir ihtimaliyle mesafeli bakıyor. Bu var olan yabancılaşmayı daha da arttırıyor.

Bu yasa sadece Kürt halkına değil işçileri, emekçileri, gençleri de baskı altına almak için çıkartılmak istenen bir yasa.

ABD emperyalizmi terörü bahane ederek Irak'ta işgalini sürdürmeye devam ediyor. Türkiye'de de daha çok demokrasiden, özgürlükten en çok bahsedilen bir dönemde terör bahanesiyle düzen karşıtları daha fazla baskı altına alınmak isteniyor.

TMY var olan uygulamalara yasal kılıf arama gereğinden doğmuştur. Daha yasa çıkmadan Dersim'de Hüseyin Aslan adlı demiryolu işçisi askerler tarafından öldürüldü. Baskı ve şiddet yasa tanımıyor. Gücü olan yasayı koyuyor.

Bugün işçilerin, emekçilerin, Kürtlerin, yoksulların ve diğer emekçi kesimlerin güçlü örgütlenmeleri olabilseydi burjuvazinin çıkarttığı tüm yasaları geri alırdırmak daha güçlü bir olasılık olabilirdi. Nitekim Kürt halkının sarı, kırmızı, yeşil renkteki puşileri yasak, takılması üç yıl hapis cezası gerektiriyor ama buna rağmen Kürt halkı güçlü oldukları mitinglerde puşilerini takıyor ve bu renklere binlercesini görmek zor olmuyor. Güçlü ve örgütlüysek hak ve özgürlüklerimizi koruyabilir ve yenilerini kazanabiliriz...

Kapitalist devlet terörüne hayır. Terörle mücadele yasalarının hedefi belirsiz terör örgütleri değil, işçi sınıfının mücadele örgütleridir...

Nergis Çayır – 30 Mayıs 2006

İTÜ'de Faşist Saldırı

İstanbul Teknik Üniversitesi'nde her yıl düzenlenen öğrenci şenlikleri, bu yıl faşistlerin provokasyonlarıyla sabote edildi. 9 Mayıs Salı günü İTÜ'de sol görüşlü öğrencelere linç girişimlerine varan saldırılar yapıldı.

Bu yıl 3-8 Mayıs tarihleri arasında düzenlenen İTÜ öğrenci şenlikleri başlamadan iki ay önceden itibaren; MHP ve Ülkü Ocakları ile bağlantılı olduğu bilinen faşistler tarafından, İTÜ öğrencilerinin en çok kullandıkları İnternet sitelerinden, şenliğin engellenmesine yönelik çağrılarda bulunuldu; 9 Mayıs Salı günü için, "Türk bayrağına sahip çıkmak için yürümek" gibi söylemlerle "Bayrak Yürüyüşü" isimli bir eylem organize edildi.

İTÜ öğrencilerini de provoke ederek 9 Mayıs'ta yürüyüşe geçen faşistlerin bir kısmı da şenlik alanının çevresinde, sloganlarla provokasyonlarına devam ederek üniversiteye girmeye çalışan iki İTÜ öğrencisine saldırdı.

Minibüse binen bir öğrenci minibüsten indirilerek sopalarla dövüldü. Ardından üniversite dışındaki iki İTÜ öğrencisi bıçaklanarak ağır yaralandı. Bu kişilerin daha önce Bahçeköy Yurdu'nda öğrencilere uykularında saldıran, üniversite içinde bir öğrenciyi tartaklayanlarla da aynı kişiler olduğu bilinmektedir.

9 Mayıs'ta İTÜ'de yaşanan olaylar, aslında bir süredir Türkiye'de uygulanan politikaların bir devamı niteliğinde. 2005 Newroz'undan beri gün be gün artan şovenizm propagandası ile gerçekleştirilen eylemler; Trabzon'daki linç girişiminde halkın faşistlerle birlikte aldığı tutum, Şemdinli olayları ile birlikte özellikle Kürt halkına karşı sürdürülen saldırılar, Kürt illerinde

kadın, çocuk demeden öldürülen insanlar terör karşıtı hareket adı altında meşrulaştırılırken; diğer bölgelerde sözde teröristlere karşı Türk Bayrakları ile yollara dökülen "sözde" vatandaşlar...

Tüm bu olaylarla işçi sınıfının ve tüm ezilenlerin ortak bir müca-delede buluşması engelleniyor. İşçi sınıfı; Kürt-Türk, Terörist-Vatansever provokasyonlarıyla bölünüyor, parçalanıyor.

Her geçen gün artarak kendini gösteren neo-liberal saldırılar ile haklarını giderek kaybeden, yoksullaşan Kürt-Türk işçiler, öğrenciler; lokal alanlarında mücadelelerini sürdürmeye çalışıyor. Fakat; öğrenci hareketi uzun zamandır kitlelerle bağ kurmakta zayıf kalıyor.

Devrimci öğrenciler işçi sınıfıyla birlikte yürütecekleri mücadelelerini kendi fakültelerindeki dar çevrelere

sıkıştırıyorlar. Dolayısıyla taleplerini, politikalarını sınıflarının bir parçası olan diğer öğrencilere taşımakta zorlanıyorlar. Son zamanlarda üniversitelerde, paralı eğitime, baskı ve şiddet ortamına karşı yürütülen mücadelelerde öğrencilerin ortak mücadele edebilecekleri araçlar yaratılmıyor. Devrimci öğrencilerin, 9 mayıs provokasyonları gibi benzeri olaylara izin vermeyecekleri, sınıf mücadelesinin talepleriyle örtüşen taleplerini diğer öğrencilerle paylaşacakları ve ortak politikalarını uygulayacakları bir öğrenci birliği en acil ihtiyaç olarak karşımızda!

Öykü Tanır – 1 Haziran 2006

Dalgalanmanın faturası işçi ve emekçilere

AKP hükümeti'nin üç buçuk yıllık iktidar döneminde pembe tablolar çizip şu kadar büyüdük, enflasyon bu kadar düştü, ekonomi iyi gidiyor yalanlarını piyasalardaki dalgalanmalar açığa çıkardı. Türkiye'deki "ekonomik büyüme" aslında uluslararası sermayenin "sıcak para" denilen girişine bağlanmış durumda. Uluslararası sermaye elindeki parayla hangi ülkede daha fazla para kazanırım düşüncesiyle hareket etmekte. Yani paradan para kazanma hareketi.

Ekonomileri zayıf veya bağımlı olan ülkeler uluslararası sermayeyi ülkelerine çekmek için bu çevrelere güvence ve zemin hazırlamak durumundalar. Güvence ve zeminden kastımız yabancı yatırımcılara büyük yağma ve vurgun olanakları sağlanmalı, yasal düzenlemeler bu vurgunların önünü açmalıdır. Böylece çıkarlarına uygun zemini bulan vurguncular yatırımlarının bir bölümünü Türkiye'ye kaydırırlar. Bu girişlerle ekonomide yalancı bir bahar havasının yaşanması mümkün olur. Aksi durumda "sıcak para" başka ülkelere kaçabilir.

Ülkeye giriş yapan "sıcak para" bazıları için ekonomide belli rahatlıklara yol açabilir. Tabii ki bahsettiğimiz rahatlık işçi ve emekçilerin hayat seviyelerindeki rahatlık değil. Ve bu rahatlama hiçbir zaman kalıcı olmaz. Çünkü hükümetlerin izlemiş oldukları ekonomik program başta uluslararası sermaye ve onların işbirlikçisi durumundaki tekelci sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda yasal düzenlemeleri hazırlamak zorunda. IMF'nin üç ayda bir hükümeti denetlemeye gelmesinin nedeni programdan sapmamasını kontrol etmek.

"Sıcak para"nın girişini sağlayan hükümet bu vesileyle topluma pembe tablolar çizerek yoksul kitlelere yalandan umutlar vaat etmekte. Hükümetin çizdiği bu tabloların hayatta hiçbir karşılığı yok. Çünkü işçi ve emekçilerin yaşam standardıyla, çizilen pembe tablolar arasında korkunç bir uçurum var. Dünya Bankası'nın hazırlatmış olduğu rapora göre Türkiye'de patronların geliri ile işçi ve emekçilerin geliri arasındaki fark

17 kat daha fazla. AKP'nin büyüyen ekonomisinde 18 milyon yoksul, 1 milyon aç insan bulunmakta. Uluslararası sermayenin mantığı kârına kâr katmak. Hangi ülkede daha fazla para kazanma olanakları bulurlarsa o ülkeye rotalarını çeviriyorlar.

Piyasadaki dalgalanmaların nedeni

Son haftalarda piyasalardaki yaşanan dalgalanma başta Türkiye olmak üzere Asya borsalarında sarsıntılara yol açtı. ABD ve Japon Merkez Bankalarının faiz artırımına gideceklerini açıklamaları (paranın kokusunu alan) vurguncu sermayenin bir bölümünün Türkiye'yi terk etmesine neden oldu. Ellerindeki hisse senetlerini satıp ucuz dolar alan ve bu sayede bir vurgun daha yapan sermaye yeni vurgunlar için başka ülkelere yelken açmış durumda. Bunun neticesinde ekonominin (pembe tablo) dengeleri sarsıldı. Borsa düştü, döviz ve faizler yükseldi.

AKP hükümeti yalanlarını bastırmak için hemen saldırıya

geçti. Dövizdeki yüzde 8 artışı devalüasyon olarak değerlendirilenleri "cahillikle" suçladı. Bununla yetinmeyen hükümet bu sarsıntıdan kendine siyasi rant elde etmek için cumhurbaşkanının veto ettiği Genel Sağlık Sigortası ve Sosyal Sigortaları Yasası'nı bu konuya bağlamaya çalıştı. Hatırlanacağı gibi bizler bu hikâyeyi DSP-MHP-ANAP hükümeti döneminde yaşanan 2000-2001 krizlerinde de gördük. Hükümet yaşanan krizin nedenini Hüsamettin Özkan'ın cumhurbaşkanına anayasa kitapçığını atmasına bağlamıştı. Bizlerde buna İNANDIK!

Ekonomideki dalgalanmaya birde rakamlar gözüyle bakalım: "sıcak para"nın, Merkez Bankası'ndaki döviz rezervinin 55 milyar dolar olduğu ifade ediliyor. Nisan 2005'te 34 milyar dolar olan "sıcak para" 28 milyar dolar artışla, Mayıs 2006'da 63 milyar dolara yükseliyor. Bir yılda artış gösteren "sıcak para"nın 22 milyar dolarının hisse senedi, 6 milyar dolarının ise hazine iç borçlanma senedi karşılığı giriş yaptığı belirtiliyor. Demek ki bu paranın tamamı bir anda çekilse Merkez Bankası rezervi bu açığı karşılamaya yetmeyecek.

Sonuç olarak yaşadığımız kapitalist sistemin işleyiş mantığı bu. Bu mantığın zarar verdiği kesimler ise işçiler, emekçiler ve yoksul kitleler. Ekonomideki yaşanan dalgalanmalardan dahi vurgunlar yaparak zenginleşen sermaye gerisinde işçi ve emekçilere vergiler ve zamlarla derinleşen bir sömürü bırakmakta.

Şahin Yıldırım – 31 Mayıs 2006

Sosyal Güven(siz)lik Yasasına Cumhurbaşkanı'ndan Onay

Mecliste AKP milletvekillerinin oyları ile kabul edilen sosyal güven(siz)lik yasası cumhurbaşkanı tarafından da onaylandı. Daha önce cumhurbaşkanının meclise iade ettiği yasa tasarısı, mecliste görüşülerek bazı değişikliklerden sonra cumhurbaşkanının onayına sunuldu. Cumhurbaşkanı yeni şekliyle yasaı onayladı. Biz yasanın cumhurbaşkanı tarafından reddediliş sürecini biraz detaylandırmak istiyoruz.

Sesimizi yükseltmeliyiz. Sendikalarımızda, işyerlerimizde bu yasayla ilgili işçileri bilgilendirerek bu yasanın işçilerden neler götürdüğünü açık şekilde anlatmalı, yasa hakkında bilgilenmeliyiz. Bu yasa bu şekilde kabul edildi ama bunun dönüşü mutlaka vardır. Bu dönüşü de bizim sınıf bilinciyle, sınıf dayanışmasıyla gerçekleştireceğimiz iş yavaşlatma, gerekirse sendikaları da zorlayarak şalter indirmeye kadar gidecek eylemler geliştirmemiz gerekli. İşçiden yana olmayan yasalar kaldırılmalı. Yaşanır bir ücret verilsin. Savaşa değil eğitime, sağlığa bütçe ayrılmalı.

Jiyan – 25 Mayıs 2006

Cumhurbaşkanı daha önce yasa tasarısını neden onaylamadı?

Cumhurbaşkanı basın sözcüsünün daha önceki açıklamasında cumhurbaşkanının bu yasaı onaylamadığını, yasanın Türkiye şartlarına uygun olmadığını, mecliste tekrar görüşülmesini istediğini açıklamıştı. Daha doğrusu televizyon aracılığıyla cumhurbaşkanı basın sözcüsünün açıklaması böyle yansıtılmıştı. Bu durum kamuoyuna ve özellikle de sendikacılara umut vermişti. Acaba cumhurbaşkanı emekçilerden yana mı tavır alıyor düşüncesini akıllara getirmişti.

Tabii bizler, düzenin bekçilerinin işçiden, emekçiden yana bir tavır alacağını zaten hiçbir zaman beklemeyiz. Bizim düşüncelerimiz doğru çıktı. Çünkü cumhurbaşkanı yasanın özüne değil küçük detaylarına kafa yoruyordu.

Cumhurbaşkanlığı basın merkezinden yapılan açıklamaya göre, yasa yayınlanmak üzere

başbakanlığa gönderildi. Sezer' in onayladığı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu, Emekli Sandığı, Bağ-Kur ve SSK'nın kaldırılarak Sosyal Güvenlik Kurumu'nun oluşturulmasını öngörüyor. Kanuna göre kurumun en yüksek karar organı olan Yönetim Kurulu 10 üyeden oluşacak. Bu 10 üyeyi hükümet atayacak.

İşte cumhurbaşkanı Sezer bu atamanın hükümet tarafından yapılmasını gerekçe göstererek yasaı TBMM'de görüşülmek üzere iade etmişti. Meclis'te görüşülen yasa tasarısı, Meclis'te görüşülerek cumhurbaşkanının istediği şekilde düzenlenip cumhurbaşkanının onayına tekrar sunuldu. Yasaı yeni şekliyle onaylayan cumhurbaşkanı aslında işçileri memurları ve emekçileri hiç de düşünmediğini göstermiş oldu.

Daha öncede belirttiğimiz gibi bu yasa işçinin, memurun emekli olmasını bir hayal ürünü haline getiriyor. Ve geleceğimizi ipotek altına alıyor. Sendikalar bu duruma sessiz kalıyor. Durum çok ciddi.

Rejimin saldırıları karşısında bir Birleşik İşçi Cephesi olanaklı mı?

İşçi ve emekçi kitlelerin kendilerine yönelik saldırılar karşısında ortak bir savunma hattı kurmaları, her zaman her işçi örgütünün (sendikaların, partilerin) dile getirdiği bir taleptir. Üstelik her işçinin sağduyusu, sınıfın parçalanmışlık durumunu aşmak, saldırıları elbirliğiyle savuşturmak doğrultusundadır. Bununla birlikte, sınıf mücadeleleri tarihine baktığımızda bu tip birliklerin, bütünsel bir sınıf cephesinin, çok ender durumlarda ve o da geçici bir zaman süresi içinde gerçekleşebildiğini görmekteyiz. Bunun nedeni, her ülkede işçi sınıfının bütünsel bir yapı gösteremeyip, toplumsal ve siyasi açılardan farklı kesimlerden oluşması. Öyle ki, hükümetin, bir kesimin saldırı olarak değerlendirdiği bir girişimi, başka bir sınıf kesimi tarafından “ilerici bir reform” ya da kendisiyle ilgisiz bir uygulama olarak tanımlanabilmekte. Tabii, farklı sınıf kesimlerini temsil eden parti ve sendikaların yönetim kadrolarının siyasi ve toplumsal tercihleri de bu farklı değerlendirme ve bilinç düzeyleri üzerinde etkili olabilmekte.

Dolayısıyla da sınıfın mücadele birliğine yönelik çağrılar, genel ve kaba birlik isteğinin ötesinde somut bir içeriğinin ve amacının, ve herkesin üzerinde anlaşabileceği net ve basit bir programının olması gerekir. Nitekim, devrimci sosyalizmin 80 yıl kadar önce geliştirmiş olduğu Birleşik İşçi Cephesi (BİC) taktiği, bu gerçeğin üzerinde temellenmiştir. Bu taktiğe en somut ifadelerinden birini 1930’ların ortalarında Troçki vermiştir. Troçki, Almanya’da yükselmekte olan Hitlerci faşist hareket karşısında, reformist-devrimci ayrımı gözetmeksizin tüm işçi örgütlerini grevlerden parti binalarına ve işçi yayınevlerine kadar bütün işçi eylemlerini ve merkezlerini faşist çetelerin saldırılarına karşı ortak olarak savunmaya çağırmıştır. Faşizm işçi örgütlerinin arasındaki ayrımlara bakmaksızın sınıfın tümüne saldırdığı bir dönemde, sınıfın ortak bir savunma hattı kurması zorunlu olmaktadır. Ne var ki, ne Stalinci Komünist Parti, ne de reformist Sosyal Demokrat Parti böylesi bir birliğe yanaşmış, ve sonunda hepsi tek tek Hitlerci faşistlerce ezilip parçalanmıştır.

İşçi Cephesi dergisi de benzer çağırımı 1979 sonlarında yapmıştı. Üstelik sorun sadece MHP ve Ülkü Ocakları temelli faşist çetelerin tüm ileri, solcu ve proleter merkezlere ve eylemlere saldırısından,

katliamlarından ibaret değildi. Dergi, rejimin yaşamakta olduğu ağır kriz çerçevesinde yaklaşmakta olan askeri darbe tehdidini zamanında tespit etmiş ve bu tehlikenin karşısında başta DİSK olmak üzere tüm işçi örgütlerini ortak bir cephede toplanıp, darbeye bir Genel Grevle karşılık vermek için hazırlanmaya çağırılmıştı. Ne var ki, sol hareketin devrim hayalleri kurduğu, DİSK’in ise sorunu parlamenter yollarla çözümlene girişimlerinde bulunduğu bir dönemde, **İşçi Cephesi** kadar küçük bir grubun çağırısı elbette yankısız kalmıştı. Ve sonunda Cunta, DİSK’i olduğu gibi teslim alabilmiş, sol hareketi ise tankların ve postalların altında paramparça etmişti.

Aslında, Troçki’nin de dediği gibi, işçi sınıfının devrimci partisi kitleler içinde önemlice bir desteğe sahip olmadığı sürece, bu tip bir taktiği uygulamaya koyma yeteneğine sahip olamaz. Kitle hareketinde belirli bir desteğe sahip olan reformist ve Stalinist işçi önderlikleri ise, aktif bir mücadele çizgisine dayalı işçi cephesi yerine, “demokratik” olarak tanımladıkları burjuva kesimlerle ittifaka yönelik “Halk Cephesi” kurma çabasına girişiyorlar. 1980 başlarında **İşçi Cephesi**, faşist saldırılara ve olası bir askeri diktatörlüğe karşı bir işçi cephesinin başını ancak DİSK gibi işçi hareketinin en aktif kesimini

bağrında toplamış olan bir örgütün çekebileceğini düşünüyor, DİSK’e bunu kabul ettirme uğraşı veriyordu. Oysa DİSK önderliğinin sol sosyal demokrat kesimi umudunu CHP’nin bir seçim başarısına bağlamış, TKP kanadı ise “barış ve toplumsal ilerleme” sloganıyla benzer bir uzlaşmacı projeye soldan kilitlenmişti. Bazı sendikaların başında bulunan Dev-Yol’cular ise, aynı halk cepheci anlayışla, kendilerine bağlı ve işçi örgütleriyle ilgisi olmayan “direniş komiteleri” kurma peşine düşmüş durumdaydılar. Tabii radikal solun hemen her fraksiyonu da bu parçalanmışlığa ve işbirlikçiliğe destek vermek istiyormuşçasına, kendi bağımsız ve “devrimci” sendikasını kurmaya çabalıyordu. Sonucu biliyoruz: burjuvazi ve emperyalizm solun bu işbirliği önerisini kabul etmedi ve askeri diktatörlüğü işbaşına getirdi.

Bugün Türkiye çok farklı bir süreçten geçmekte. İktidardaki liberal İslamcı parti çok güçlü bir parlamento desteğine sahip. Parti içindeki çıkar çevrelerinin kendi aralarındaki çekişmeler, İslamcı ideolojik kesimler arasındaki bölünmeler ya da diğer sağcı-gerici parti ve kesimlerin kışkırtıcı müdahaleleri ne olursa olsun AKP parti yapısını ve parlamento grubunu denetim altında tutma becerisini gösterebiliyor. Bu açıdan herhangi bir hükümet yada parlamento krizinden söz etmek olanaklı değil. Buna dayanarak da hükümet ABD ve AB emperyalizmlerinin dayattığı bütün karşı devrimci “reformları” neredeyse itirazsız yasalaştırabiliyor. Çalışma ve Sosyal Sigorta yasalarındaki işçi-emekçi karşıtı tüm değişiklikler, hatta Terörle Mücadele Yasası’ndaki yeni değişiklikler işçi sınıfı üzerindeki yoğun saldırının en son örnekleri.

Buna karşılık rejim içinde dalgalanmalar var. Bunu yaratan ise, işçi ve emekçi muhalefetinden

çok, Kürt halkının özgürlük mücadelesi. Bu mücadeleye karşı rejimin verdiği savaş, devletin sivil ve askeri bürokrasisinin, güvenlik güçlerinin, mafyaların, çetelerin yararlandığı bir ekonomik ve siyasi ortam yaratmış durumda. Kürt sorununun çözümüne yönelik olarak atılabilecek herhangi bir adım, bu çevrelerin ayrıcalıklı konumlarına ağır darbeler indireceğinden MGK'dan silah taciri çetelere kadar bütün bu kesimlerin şiddetli direnişiyile karşılaşılıyor. Bu kesimler emperyalizmin Ortadoğu'daki egemenlik projesi çerçevesindeki bir "çözüm" bile karşılar, çünkü bunlar savaştan, savaşta akan kandan besleniyorlar. Dolayısıyla da rahatlıkla "anti-emperyalist, ulusalcı" maskeler takınabiliyorlar. Kürt halkının mücadelesi ile emperyalizmin talepleri arasına sıkışmış haldeki hükümetin her girişimine sadece siyasi platformlarda değil, MGK ve Ordu ultimatolarıyla, çete operasyonlarıyla, kışkırtmalarla, cinayetlerle yanıt veriyorlar. Bu saldırılarına ideoloji ve politik kılıf olarak da, AKP'nin İslamcı ideolojisine karşı "laik cumhuriyet" söylemini geliştiriyorlar. AKP hükümetinin kendi seçmen tabanının küçük bir kesimini memnun etmek için dile getirdiği ya da uygulamaya koyduğu her şeyi, laik cumhuriyetin elde gitmesi, şeriatçı düzenin kurulması yolunda bir adım olarak gösterip kendilerine kitle desteği yaratmaya çabalyorlar.

Dolayısıyla bugün işçi ve emekçi yığınlar ile Kürt halkı ikili bir saldırı altında: bir yandan liberal İslamcı hükümet, öte yandan MGK'sından CHP'sine ve çetelere kadar Türk milliyetçisi akımlar, halk üzerinde vahşi bir Haçlı seferine girişmiş durumdadır. Böylesine bir saldırı karşısında kuşkusuz gerekli olan, işçi ve emekçi muhalefet ile Kürt özgürlük mücadelesinin birleşik bir yanıt verebilmesi. Bunun koşulları var mı? Bu iki kesim arasında önderlik gücüne sahip olan örgütlerin politikasından hareketle bu soruya olumlu bir yanıt verebilmek ne yazık ki olanaklı değil. Kürt önderlikleri, başta PKK olmak üzere, tüm stratejilerini rejimle pazarlık eksenine yerleştirmiş durumdadır. Kürt

halkına yönelik savaşın sürmesine ve onun tüm demokratik haklarının yok sayılmasına dayalı asker-polis rejiminden kendini "demokratikleştirmesini" istiyorlar. Üstelik bu stratejileri çerçevesinde ABD ve AB gibi emperyalist merkezlerin egemenlik projelerine eklenebileceklerinin işaretlerini veriyorlar. Kendini salt Kürdistan'ın değil, tüm Türkiye'nin partisi olarak sunan bazı Kürt önderlikler ise, bir işçi-emekçi alternatifi yaratmak yerine, halk cepheci uzlaşma politikalarıyla bu yenilgi stratejiye destek veriyorlar. Oysa bu rejimin kendini demokratikleştirebilmesi doğasına aykırı, olanaklı değil. Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkına sahip olabilmesi, baskıcı ve asimilasyoncu, Türk milliyetçisi asker-polis rejiminin bir devrimle tarih sahnesinden silinmesinden geçiyor.

İşçi sınıfının en önemli kitle örgütleri olan sendikaların yöneticileri ise, neredeyse bütünüyle "laik cumhuriyet" sloganının arkasında, milliyetçi-ırkçı rejimin çevresinde kenetlenmiş durumdadır. Hükümetin işçi ve emekçi yığınlarına yönelik müthiş liberal saldırısına yanıt geliştirmek, kitleleri bu karşı devrimci ekonomik ve toplumsal saldırılar karşısında seferber etmek yerine, başörtüsü sorunuyla uğraşarak MGK ile hükümet arasındaki çekişmede çetelerin yanında saf tutuyorlar. Kendilerinden kitleler adına olumlu mücadele girişimleri beklenebilecek KESK ve DİSK'in yöneticileri de rejimin kendi kendini düzeltmesi stratejisi doğrultusunda tümüyle uzlaşmacı bir çizgi izlemekteler. Öyle ki, patronların örgütü TUSİAD hükümeti yetersizlikle eleştirdiğinde, onları destekleyerek işçi ve

emekçi yığınların sınıf bilincini iyiden iyiye bulandırmaya yönelik sendika yöneticileri bile var. Bu bürokratların, birleşik bir işçi cephesi oluşturmak doğrultusunda harekete geçmesini beklemek ham bir hayalcilik olur. Üstelik böyle bir politikayı sendikalarda egemen kılacak yapıda bir sol muhalefet de görünmüyor ortada. Devrimci sol hareket kitle sendikaları içinde son derece zayıf.

O halde işçi ve emekçi yığınların mücadele birliğini sağlayabilmek için ne yapmak gerekiyor? Kuşkusuz hükümetin ve rejimin saldırılarını teşhir etmeyi sürdürmek, bu saldırıların niteliğini kitlelerin bilincinde açığa çıkarmak, mücadeleciler öncüler kesimleri ülkeye demokrasinin ancak bir devrimle gelebileceğini gösteren seferberlik programı etrafında örgütlemek, Kürdistan'daki özgürlük mücadelesini ülkedeki işçi-emekçi devrimiyle ilişkilendiren her politik girişimi desteklemek, bu temeller üzerinde sendikalar içinde devrimci bir sol muhalefeti adım adım örererek gerici, milliyetçi ve uzlaşmacı sendika bürokratlarına karşı politik bir mücadele vermek en başta gelen görevler. Bu doğrultuda devrimci Marksist çevreler, olanaklı olan her yerde, imza kampanyalarından salon toplantılarına, sendikal işbirliklerine kadar yayılabilecek bir seferberlik alanında güç birliği yapabilirler ve yapmalıdırlar. Birleşik işçi cephesinin ne kadar yararlı ve devrimci bir taktik olduğunu propaganda etmek, bunun hayat bulabilmesine yetmez, tam tersine küçük devrimci çevreleri boş bir lafazanlıkla zaman kaybetmeye iter. Önemli olan, bu tip bir taktiği küçük ölçeklerde de olsa kitlelerin içinde somutlayabilmek, sınıfın bilincinde daha geniş ölçekli seferberliklerin zeminini hazırlayabilmektir. İşçi cephesi, propagandacı tekkelerin bir araya gelmesiyle değil, kitle mücadelesinde daha geniş birlikteliklere ulaşmakla hayat bulur. Devrimci işçi partisinin inşası da ancak bu tip bir çalışmayla olanaklıdır.

Fabrikalardan mektuplar

tekstil

Sözleşme ve Son Süreç

Patronun “böl- parçala-yönet” politikası tuttu. Patron bizi bölerek 35 öncü işçiyi diğer işçilerden ayırmak için üst kata almıştı. İşçilerin çoğunluğu ise alt kattaydı. Alt katı zayıf gören patron bu süreçte, müdürleri ve ustaları kullanarak kendisine yakın işçilere, “burası kapanacak, gelin paranızı alın” dedi. Ayrıca bazı işçilere de, “bu süreçte sizi bir süreliğine eve gönderelim, daha sonra sizi çağırırız” diyen patron bazı işçilere de, biz sizi depoya gönderiyoruz vaadinde bulundu. Patronun amacı açık: örgütlülüğümüzü böyle bir süreçle tamamen zayıflatıp bitirmek istiyor. Patron vaatte bulunup çıkarttığı hiçbir işçiye verdiği sözü tutmadı. Patronun vaatlerine kanarak çıkan bazı işçileri ustalar dahil sorduğumuzda, bize patronun ve müdürlerin yalanlarına kanmayın diyorlar. Patron bir yandan bunları yaparken bir yandan da işçilerin en doğal hakkı olan fiş paraları, avanslar ve aylıkları 50 gün hiçbir gerekçe göstermeden yatırmadı.

Buna karşı daha önce yaptığımız gibi yine alkışlı eylem başlattık. Daha sonra fabrikadan 300 metre uzaklıktan her sabah inerek fabrikaya kadar alkışlı protestoyla yürüdük. Bir hafta boyunca yaptığımız baskılar sonucunda sendikaya basın açıklaması yaptırdık. Basın açıklamasını DİSK-Tekstil sekreteri Muharrem Kılıç yaptı. Basın açıklamasında süreci anlatan Kılıç “amacımız fabrika kapatmak değil, biz bu sorunları masada halletmek istiyoruz. Biz grevi amaç olarak değil araç olarak kullanmak istiyoruz” dedi. Söz arasında hep beraber, “baskılar bizi yıldıramaz, grev hakkımızı söke

söke alırız, işçilerin birliği sermayeyi yenecek” sloganlar attık. Bunun yanı sıra dövizler de hazırlamıştık. Dövizlerde “sadaka değil, sözleşme istiyoruz; grev haktır, gasp edilmez” yazılıydı. Protestoyu alkışlarla bitirdik. Bu arada alkışlı protestoların paralar yatana kadar devam etmesi kararını aldık.

Sendikanın Yasal Süreç Çıkarmazı

Bu arada yasal süreç devam ediyordu. Yapılan en son görüşmede uyuşmazlık kararı çıkmıştı. Arabulucu sürecinde de bir sonuç alınamadı. Zaman iyice daralmıştı. Patron saldırılarına gittikçe hız veriyordu. Bir yandan da makinelerin bir kısmını dışarı gönderiyordu. Paraların yatmaması sonucunda biz üst kattaki arkadaşlar üretimi tamamen durdurduk. Bir zaman sonra alt kattaki arkadaşlar da bize katıldı. Bunu hazmetmeyen patron biz üst kattaki 31 işçiyi senelik izne çıkartmak istedi.

Hiç habersiz, sorgusuz sualsiz bir baktık önümüze izin kâğıtları geldi. Toplanarak hep birlikte kesinlikle böyle bir şey kabul etmeyeceğimizi söyleyip geri gönderdik. 3 saat sonra patron bu sefer noter getirip tekrarlattı. İzini onaylatıp göndereceğini söylüyordu. Bizlerse ne gerekiyorsa yapsın karşılığını verdik. Bunun üzerine patron birkaç saat sonra yanımıza jandarmayla geldi. Jandarma kağıt üzerinde formalite icabı yoklama yaparak gitti. İşçileri bir türlü ikna edemeyen patron araya sendikayı ve temsilcileri sokarak ikna etmeye çalıştı. Jandarma gittikten sonra temsilciler işçileri korkutarak, “eğer izine çıkmazsanız 25. maddeye tabi tutularak iş hakkınız fes olur” dedi. Bunun üzerine baştemsilci eline kâğıt kalem alarak “izine çıkmak isteyen var mı?” diye dolaşmaya başladı. Bu durumdan çekinen çoğunluğu bayan 16

arkadaş o gün temsilciler tarafından zorlanarak izine çıkarıldılar. Geriye kalan 14 işçi olarak çıkmamaya kararlıydık.

Bunun üzerine ertesi gün kapının önüne gelerek içeri girme karar aldık. Bu kararlığımızı gören patron sabah kapının önüne jandarma çağırarak ve işyeri özel güvenliğini çoğaltarak bizleri içeri almamaya çalıştı. Bizlerse her zaman ki gibi kantinin önünden alkışlayarak kapının önüne kadar geldik ve güvenliğin engeline takıldık; güvenlik aldığı talimat üzerine kimlikleri kontrol ederek alıyordu.

İşçiler kimliklerini çıkarmayıp işyeri giriş kartı göstererek, “biz bu fabrikanın işçileriyiz işbaşı saati geldi, içeri girmemiz lazım” dedi. Patron bizleri almamakta hayli kararlıydı. Bunun üzerine işçiler “ya hep beraber ya hiç birimiz” sloganını atarak iyice kenetlendi. Bu arada sendikadan Muharrem Kılıç’da oradaydı. İşçilerin kararlılığını gören Kılıç uzlaşmacı politikasını burada da devam ettirdi: “Arkadaşlar bu bir yasal zorunluluktur. Yasanın patrona tanıdığı bir haktır” dedi. Bunun üzerine birçok işçi tepki göstererek, “patron 50 gündür paramızı vermiyor. Peki, buna ne diyeceksiniz?” denmesi üzerine Kılıç, “beni takmıyorsanız, temsilcileri takmıyorsanız bildiğinizi yapın” demesi üzerine büyük bir tepki gördü. Biz işçiler kararlılığımızı göstererek, güvenliği aşarak bahçeden içeri girdik.

Bizler patronun böyle bir hakkının olduğunu biliyorduk, ama patron bunu yaparken yasal olarak izine çıkardığı işçilerin o ayki aylıklarını ödemek zorundadır. Oysa bizdeki patron 50 gündür hiçbir ödeme yapmamıştı. Bizler ise bizim içerdeki avans, aylık, erzak, ikramiye ve fiş paraları yatmadan hiç kimse bizi buradan çıkaramaz dedik. Dayatmamız sonucunda patron sendikacı aracılığıyla hemen

Fabrikalardan mektuplar

o saatlerde paranın bir kısmının yatacağını, geri kalanın da ertesi gün yatacağını söyledi. Patron bizi bir gün önceden izine çıkartmıştı. Biz bunu kabul etmedik. İzinin o andan itibaren sayılmasını dayattık. Ve o günden itibaren sayılacağına dair izin kağıdı alarak durum değerlendirmesi için oradan ayrıldık.

Bütün bunlar yaşanırken patronun aylıkları yatırmaması sonucunda işçilerin 20 gün sonra yasal olarak iş bırakma hakları doğuyordu. Bu süre bizim izne çıkarıldığımızın ertesi gün dolacaktı. İzine çıkanlar olarak bizler, arkadaşlarımıza dışardan destek verme kararı aldık. O gün onlar içerde iş bırakırken bizde öğlen yemeğine kadar onlara destek verdik. Daha sonra oradan ayrıldık. Bizim ayrıldığımızı fark eden patronun o akşama doğru üst katta çalıştığımız makineleri kapıya yanaştırdığı haberine aldık. Hemen izine çıkan arkadaşlar olarak kapının önünde soluk aldık.

İçerdeki arkadaşlarımızda hemen duruma müdahale edip, tedbir olarak hemen bir nöbet listesi hazırlamışlar. Bu fabrikadan bu saatten sonra kesinlikle hiçbir mal ve malzeme çıkarmamak için sırayla, belli aralıklarla vardiya usulü nöbet tutmaya başladık.

Bütün bu yaşananlarda sendikacıların ve temsilcilerin hiçbir tutum sergilememeleri tesadüf olamaz. Belki patron ve sendikacılar bu fabrikada çalışan bütün işçileri çıkartıp, imzalayacağı düşük bir sözleşmeyle yeniden sıfırdan işçi almak istiyor olabilir. Patron ve sendikacılar bunu çok ustaca yapıyorlar. Sendikacıların bu siyaseti işçilerin moralini çok bozuyor. Sendikacılar bırakın ücret sendikacılığı yapmayı resmen patrona danışmanlık yapmakta. İşyerinde sınıf sendikacılığını savunduğunu iddia eden çevrelerin halen sendikacılara umut bağlaması kabul edilemez. Nasıl bir

tutum içinde olduklarının umarız kısa bir süre içinde farkına varırlar.

Bizim bildiğimiz sınıf sendikacılığı işçilerin çıkarlarını patronlardan ve sendika bürokratlarından bağımsız bir siyaset izlemekle olur. Yoksa sendikacıların belli kırıntılar beklemek hem siyasi olarak hem de işçilere güven vermek açısından sakat bir tarzdır.

Bizler işçilerin ekonomik ve siyasi mücadelesinin birbirinden koparılacak savu-nulamayacağı düşüncesindeyiz. İşçilerle bağ kuramayan, güven vermeyen bir siyaset bunu sonucu olarak tabii ki "radikal" söylemlere başvurur. Ama iş tutum almaya gelince bu "radikal" siyasetin sendikal bürokrasinin yanında saf tutması bizi şaşırtmaz. Aynası iştir kişinin lafa bakılmaz.

Bir Grup İşçi

Sözleşmenin son aşamasına doğru

Sözleşmenin son aşamasına doğru gelinirken patron bütün kozlarını oynuyor. En son 31 işçiyi dayatma sonucu senelik izine çıkardı.

Fabrikada kalan işçilerin iki aydır aylıkları ödenmiyor. Yasal olarak iş bırakma hakları vardı. Biz izine çıkarılan işçiler o gün iş bırakan arkadaşlarımıza destek vermek için sabah erkenden fabrikanın önüne gittik. Diğer işçi arkadaşlar her sabah olduğu gibi alkışlarla içeri girdiler. İzine çıkanlar olarak gün boyu kapıda alkışlayarak ıslık çalarak destek verdik. Patron saldırmaya devam ediyordu.

Patron yasal olarak iş bırakan işçilerin kendisine masraf çıkardığını düşünerek bütün işçileri 5 gün ücretli izine çıkarttı. Gerekçe olarak servislerden ve yemekten tasarruf etmek için böyle bir uygulama yaptığını söylüyordu.

Böylece aradan bir gün sonra bütün fabrikayı izine çıkarmış oldu.

Mücadele etmek isteyen arkadaşlarla böyle bir süreçte fabrikanın boş bırakılmaması gerektiğini düşündük. Grev olasılığı olan işyerlerinde patronlar genellikle aynı yöntemi denerler. İşçileri önce izine çıkarıp, sonra mümkün olduğu kadar makine ve malzemeleri kaçırmaya çalışırlar. Yani fabrikanın içini boşaltmayı hedeflerler.

Bunun bilincinde olan bizler o akşam mutlaka bir toplantı yapılması için temsilcilere baskı yaptık. O akşam bütün işçilerle toplantıya giderken fabrikanın önünde arkadaşları nöbetçi bıraktık. Toplantıda durum değerlendirmesi yaparken nöbetçi arkadaşlardan gelen telefonda, patronun fabrikaya tır sokarak malzemeleri çıkarmaya çalıştığı haberi geldi. Hemen toplantıda bulunan bütün işçiler bir araba tutarak fabrikanın önüne yığıldık. Patronun fabrikaya tırı getirerek mal çıkarmaya çalıştığını gördük. Bütün işçi arkadaşlarla hemen kapıya yığıldık. Kesinlikle buradan hiçbir şekilde en ufak bir mal çıkmayacak konusunda kararlıydık. Kararlılığımızı gören patron her zaman olduğu gibi jandarmayı çağırdı. Gelen jandarma patronun özel güvenliğiymiş gibi hemen üzerimize yürüdü; "yaptığınız yasaya aykırıdır, derhal dağılın yoksa zor kullanırım" tehdidinde bulundu.

Bunun üzerine ne olursa olsun bizler buradan bir şey çıkmasına izin vermemekte kararlıydık. Bu kararlılığımızı jandarmaya da geri adım attırdı. Bize geri adım attırmayacağını anlayan jandarma, uzlaşmacı bir dille ikna etmeye çalıştı. Ama nafile, bizler kararlıydık. Bütün bunlar yaşanırken sendikacıların hiç kimse yoktu. Telefon açan arkadaşlarımıza sendikacılar, "gelip

Fabrikalardan mektuplar

de ne yapabiliriz, gelmekle bir şey değişmez” dedi. Ve işçiler telefonu kapattılar. Bunun üzerine sadece avukat geldi. Gelen avukat bizlere kesinlikle hiçbir şekilde şiddet kullanılmaması konusunda uyarıda bulundu.

Daha sonra jandarmaya açıklamada da bulunan avukat, “burada her şey kontrol altında, herkes rahat olsun” dedi. Gelen jandarma müdahalede bulunmadan geri çekildi. Bunun üzerine o gece 20’ye yakın işçi sabaha kadar nöbet tutuk. Sabaha bütün işçiler fabrikanın önüne geldi.

Çarşamba günü sendika ile iş-veren bir kez daha görüştüler. Akşam işçileri arayan temsilciler perşembe günü önemli bir toplantı olacağını bütün işçilere bildirdiler. Yapılan toplantıda sendika işverenin yıllık yüzde 8 önerisini ilettiler. Bunun üzerine işçilerin karar vermesini istediler. Genel olarak işçiler bu öneriye sıcak bakmadılar. Çünkü işveren bu süreç içinde öne çıkan işçileri işten çıkarmak istiyor. Dolayısıyla patronun asıl hedefi zam değil, fabrikadaki örgütlülüğü dağıtmaktır. Sendika ise bu süreç içinde tamamen pasif tutum almak bir yana işçilerin kafasını bulandırıyor ve işçilere güvensizlik veriyor. İşçilerin birçoğu bu yüzden işten ayrıldı. Sonuç olarak yapılan toplantıda işverenin kararına karşı oylama yapmak için sandık getirildi. Yapılan oylamada 43 işçi hayır oyu, 18 işçi de evet oyu kullandı. Böylece patronun önerisi kabul görmedi. Bu aynı zamanda grev oylamasıdır.

Böylece grev kararına yasal olarak bir hafta varken bizler filen greve başladık. Yapılan toplantıda gündüzleri bütün işçilerin gelmesi söylendi. Gecede erkek arkadaşlardan 5 kişiyi gruplar halinde değiştirerek nöbet tutulacağı kararını aldık. Pazartesi bir haftalığına izne çıkanların süresi

dolacak. Ve aynı gün grev kararı asılacak ve altı iş gününden sonra greve çıkılacak. Süreç devam ediyor.

Bir İşçi

Sefaletle Mahkum Değiliz!

Yaklaşık 500 işçinin çalıştığı bir fabrikada çalışıyorum. Türkiye’nin en tanınmış kot markalarından birini üreten fabrika, çalışanlarına ise sadece sefalet veriyor. Fabrikada uzun süre çalışmayan kimseye sigorta yapılmıyor. Çalışanların çoğu da sadece asgari ücret alıyor.

İş yerinde geçen ay zam açıklandı. Zamlar 20-50 YTL arasında değişiyor. Bana da 20 YTL zam yapıldı. Zam bu kadar düşük olunca birçok işçi istifa etti. Patron işçileri ikna etmeye çalıştı ama ücreti arttırmaktan hiç bahsetmedi.

Patron, ayrıca otomat bölümüne (arka cepleri takan bölüm) mesaiye kalın dedi. Kimse kalmak istemedi. 50-60 kişiyi seçti. Otomat neredeyse gece gündüz mesaide. İşçiler zam da alamayınca artık isyan ettiler. Otomattaki işçilere patron, “sizin fotoğrafınızı çekiyorum” dedi ve mesaiye kalmayanlarla zam zamanında hesaplaşacağını söyleyerek tehdit etti.

Ben de yönetime sigortamı ne zaman yapacaklarını sordum. Askere gitmeden 5 ay önce yaparız diyerek beni geri gönderdiler. Hiç yoktan tazminat alırsın dediler. Oysa yalan söylüyorlar, çünkü 5 ay çalışıldığında kıdem tazminatı alınamıyor.

Bu arada hem zamlara hem de kötü koşullara karşı içeride tepki var. Ama kimse ne yapacağını bilmiyor. Bizim de diğer bölümlerle

bağlarımız şimdilik zayıf. Bu yüzden bu tepkiyi harekete geçiremiyoruz. Bu nedenle fabrika içindeki bilinç düzeyini ve doğal olarak örgütlülüğümüzü güçlendirmemiz ve haklarımız için mücadele etmemiz gerekiyor.

Bir İşçi

Tuvalet Hakkımız Engelleniyor

Fabrikada çalışan işçi sayısı 700. Çalışma saatimiz 10 saat. Çay ve yemek paydosları toplam bir saat ve bu paydos saatleri dışında tuvalete gitmemize ve su içmemize izin verilmiyor.

Bu saçma uygulamaya gerekçe olarak da, işçilerin tuvalette kasıtlı olarak oyalandıkları ve üretimi aksattıkları gösteriliyor. Buna çözüm olarak da paydos saatleri dışında tuvalete gitmek isteyen arkadaşlarımız şeflerden izin almak zorundalar. Şefler tuvalete gitmek için isteyen arkadaşlarımıza sert ve aşağılayıcı tepkiler veriyorlar.

Örneğin bir arkadaşımız paydos saatleri dışında tuvalete gitmek için şeften izin istedi. Bunun üzerine şef de, “ben paydos saatleri dışında tuvalete gitmiyorum. Ben tutuyorum da siz nasıl tuvaletinizi tutamıyorsunuz” diye işçi arkadaşımızı azarladı. Bunun üzerine arkadaşımız da, “seninle benim bünyem aynı değil. Benim tuvaletim geldiği zaman gitmek zorundayım. Eğer göndermezseniz altıma yaparım. Bu benim ayıbım değil, sizin ayıbınız olur” diye karşılık verdi.

Tabi bu ikili tartışma bir sonuç vermedi. Tuvalet yasağı devam edince bu duruma tepki olarak yaklaşık 20-25 arkadaşımız toplanıp insan kaynakları müdürünün odasına gitti ve bu

Fabrikalardan mektuplar

konuyla ilgili şikayetimizi ilettiler. İnsan kaynakları bu sorunu çözeceğini söyledi. Bunun üzerine yasak da, sözüm ona, kaldırıldı. Ama hala şeflerin tuvalete gitmek isteyen arkadaşlarımıza, tuvaleti fazla kullanmamaları konusunda uyarıları devam ediyor.

Patron daha fazla üretimin olması ve daha fazla kâr etmesi için, işçilerin en doğal ihtiyacı olan su ve tuvaleti bile engellemeye çalışıyor. Patronun bu kâr hırsı, her dönem önümüze bu ve bunun gibi insanlık dışı uygulamalar getiriyor. Biz işçiler olarak patronun bu uygulamalarına karşı örgütlü bir biçimde tepki gösterirsek bu uygulamalar son bulacaktır.

Bir İşçi

Fabrikalar Değişiyor, Sömürü Değişmiyor

Bir süredir aynı patrona ait başka bir bölgedeki bir fabrikaya geçirdim. Fakat bu fabrikadaki koşullar diğer fabrikadan daha da kötü. 300 kişinin çalıştığı fabrikada mağaza, kesim, dikim ve modelhane var. Sigorta yok ya da adamına göre var. Ücretler asgari ücret.

19:30'da mesai bitmesine rağmen 20:30'a kadar patronun çay keyfini bekliyoruz. Sekreter hanım patrona çay yapıyor, biz de onların keyfini bekliyoruz. Tuvaletler pislik içerisinde. Sular akıyor. Sigara içmek yasak. Sürekli bizleri tehdit eden, hakaret eden yöneticiler var. Kadın arkadaşlara dahi küfür ediyorlar. İşçilerin masalarına vuruyorlar. Paydoslar 45 dakika. Yemekhane ise daracık. İşçi arkadaşlarımız yemekten zehirleniyorlar. İşyerinde sürekli toplantı var. Her hafta toplantı bahanesi ile iznimizi çalıyorlar.

Sözün kısası köle gibi çalıştırılıyor. İşten ayrılmak ise çözüm değil. Bizi bu hale getiren bu patron düzenine karşı durmamız gerekiyor. Birliğimizi güçlendirmemiz ve hakkımızı aramamız gerekiyor.

Kurtuluş Yok Tek Başına, Ya Hep Beraber, Ya Hiç Birimiz!

Bir İşçi

Temsilciler Ne Yapmaya Çalışıyor?

Fabrikada sıkıntılı süreç başlamıştır. Sendika bu hafta istemese de bir grev kararı aldı. İşverende bu arada boş durmuyor. 6 iş gününü fırsat bilip grev kararından önce makineleri taşımak niyetinde. Bizler ise bunun farkındayız. Çünkü patron her vesileyle makineleri grup grup işyerinden çıkarıyor. Temsilcilere söylediğimizde patronun böyle bir hakkı olduğunu söylüyorlar. Bizde yasaların kimden yana olduğunu biliyoruz. Ama bu duruma seyirci kalamayız. Temsilcilere yaptığımız baskılar sonucunda fabrikada nöbet tutma kararı alındı. Temsilciler nöbet konusunda da bütün bu yükü duyarlı bilinçli arkadaşlarımızın üstüne yükleyerek kendilerini geri planda tutmaya çalışıyorlar.

Böylece bizi temsil eden arkadaşların sınıf mücadelesine verdikleri önemi görüyoruz. Bu tutumlarının işçilere zarar vermenin yanı sıra samimiyetsizlik örneği olduğunu söyleyebilirim. Eğer sınıf mücadelesi her zorlukta gitmek veya her zorlukta geri planda durmaksa o zaman buna mücadele denmez. Bütün işçi ve emekçilere söylemek istediğim haksızlıklar karşısında susan ve boyun büken her kişi onurunu ve şerefini de kaybeder.

Bir İşçi

Sıcaklar İdareyi Şaşırttı

İdare patrona yaranmak için iş saatinde su içmeyi ve tuvalete gitmeyi yasakladı. İhtiyaçlarımızı paydos saatlerinde kullanamamışız. Yarım saat yemek, on dakika çay paydosu neye yetiyor ki ihtiyaçlarımızı bu süre içinde karşılayalım. İdareciler ihtiyaçlarını istedikleri gibi karşılarken sıra işçilere geldi mi yasakçı mantık devreye giriyor. Birde sıcakların atması sinirlerimizi daha da bozuyor. Bu durumu kabul etmediğimizi bildirmek için bir bölüm işçi olarak personel müdürüne gittik. "Tuvalet ve su yasaklandı, önümüz yaz ne yapacağız?" diye sorduk. Müdür de, "tuvalet ve su içmenin yasak olmadığını, işletme müdürü tuvalete gidip gelenlerin çok olduğunu fark etmiş bunun üzerine böyle bir uygulamayı başlatmış" dedi. Bizler bugün bir bölüm olarak itiraz ettik ve müdür kendi emrindeki işletme müdürüne suçu attı. Yani kendisinin de bu uygulamadan haberdar olduğu anlaşılıyor. Bizler birlik oldukça sorunlarımıza sahip çıkabiliriz.

Bir İşçi

Sahte Dünya

Yaz ayının gelmesiyle yıl boyunca diktiğimiz işleri televizyon ekranlarında, gazete-dergi sayfalarında görmeye başladık. Yapılan defilelerde mankenler bizim diktiğimiz işleri sunuyor ve bunlar günlerce haber olarak yayınlanıyor. Son olarak çok ünlü olduğu söylenen yabancı bir manken bu şekilde diktiğimiz işleri tanıttı. İşini bilen patron satışlarını arttırma peşinde. Gitmiş bu ünlü mankeni tutmuş. Kim bilir bu mankene kaç bin dolar ödedi?

Fabrikalardan mektuplar

Sıra işçilerin ücretlerine geldiğinde ise patronun elleri titriyor. Kılı kırk yarıyor. Patronun mankene verdiği para yüzlerce işçinin bir aylık ücretinden kat kat daha fazla.

Oysa okuduğumuz, izlediğimiz haberler ne kadar da farklı gösteriyor her şeyi. Hep aynanın zenginlik dolu yüzünü gösteriyorlar, her şey yolunda gözüküyor. Ama aynanın diğer bir yüzü daha var. Gerçek olan yüzü. İşlerin üretildiği, işçilerin sömürüldüğü gerçek hayat bu. Ve aynanın bu gerçek yüzünde hiç bir şey defilelerdeki gibi yolunda değil.

Bir İşçi

metal

Az Yiyoruz Çok Çalışıyoruz

Fabrikamızın yemekhanesi çalışan işçi sayısına göre çok küçük. Toplam 5 adet masa var. Normalde 4 kişilik olan bu masalara 6-7 kişi oturmak zorunda kalıyoruz. Yemek saati 12:00'de, ancak belli bir paydos saatimiz yok. Üretim sürekli devam ediyor. Bu nedenle yemeğe gelen işçiler çalıştıkları bölüme başka bir işçiyi bırakmak zorunda kalıyor ve yemek yiyip çalıştığı bölüme dönen işçiler, diğer işçileri yemeğe gönderiyor. Yani yemek yeme işini bile vardiyalı yapıyoruz.

Bu sorun yetmezmiş gibi, bir de aç kalma ihtimalimiz var. Yemekler sınırlı miktarda yapılıyor. Ancak fabrikaya dışarıdan malzeme

getiren veya almaya gelen şoför arkadaşlar da yemek yedikleri için yemek bazen yetmiyor (Biz bu şoför arkadaşların yemek yemesine karşı değiliz. Patron yemeği arttırmalıdır.) Geçen hafta birkaç arkadaşımız bu nedenle aç kaldı.

Ertesi gün patron yemekhaneye geldi. Aç kalan arkadaşlarımızdan biri patrona "ağabey yemekler yetmiyor. Aç kalıyoruz!" dedi. Patron da akli sıra işi şakaya vurarak "yaa... sen zayıfsın, fazla yemesen de olur" dedi. Arkadaşımız tekrar ciddi bir şekilde "yemekler yetmiyor, buna bir çözüm bulun" deyince, bu kez sanki suçlu yemekhaneci kadınmiş gibi, kadına dönerek, "yemekleri biraz daha fazla yapın" diyerek azarladı. Patron çıktıktan sonra yemek yapan bayan arkadaşımız, "bize her şey kiloyla veriliyor. Biz daha fazla nasıl yapalım?" dedi. Bu da gösteriyor ki patron 3-5 kilo fazla gıda vermektense, işçilerin aç kalmasını tercih ediyor. Ama konu çalışma olunca, hiç durmadan, yorulmadan robot gibi çalışmamızı istiyor.

Patron kusura bakmasın. Biz pille çalışmıyoruz. Verimli çalışmamızı istiyorsa vücudumuzun ihtiyaç duyduğu gıdayı karşılamak zorunda. Ama bu patronun işine gelmiyor. Çünkü cebinden 3-5 kuruş daha fazla çıkacak. Arkadaşımızın gösterdiği bireysel tepki haklı ve yerinde bir tepkidir. Yalnız bireysel tepkilerin genelde bir caydırıcılığı olmuyor. Bu sorun hepimizin sorunu olduğu için çözümünü de hep birlikte bulmalıyız.

Bir İşçi

hizmet

Çalışmaktan Başka Hiçbir Hayatımız Yok

Hizmet sektöründe çalışıyorum. Yaklaşık 17 kişiden oluşan bir işyerinde bir işçiyim. Toplam 14 saat çalışıyoruz. Bir gün tatil hakkımız var. Altı gün çalışıyoruz. Ücretler 380-600 arasında değişiyor. Çoğunluk sigortalı, işe yeni giren iki üç kişi sigortasız. Hiçbir sosyal aktivitemiz olmadığı için ve ayrıca yoğun bir tempoda çalıştığımız için herhangi bir birlikteliğimiz olmuyor.

Çalışanların bir bölümü akraba-eş-dost olduğu için bazı haklarımızı savunamıyoruz. Mesela çay saatlerimize bile kısıtlama getirmeye çalışıyorlar. Aynı anda çaya çıkma gibi bir şansımız olmadığı için bir saatlik bir süreye yaymak zorundayız.

Ama onu bile sorun yapıp çay saatini kaldırmaya çalışıyorlar. Aynı şirkete bağlı başka bir işyerinde çay saatinin kalktığını belirtip bizden de bunu istiyorlar. Şimdilik bunu kabul etmiyoruz ama bir sorun olarak önümüzde duruyor.

Öncelikle işçiler olarak bilinçlenip hep beraber yoğun çalışma saatine bir çözüm bulabiliriz. Mesela 9 saat çalışmanın dışındaki çalışmalar isteğe bağlı mesai sayılmalı veya vardiyalı bir sistem çözüm olabilir.

Bir İşçi

Fabrikalardan mektuplar

gıda

Hak Verilmez, Alınır!

Ben, bir yemek fabrikasında aşçı olarak çalışan bir işçiyim. Çalıştığım işyeri; fabrikalara, düğün ve toplantılara yemek hizmeti veriyor. İşyerinde toplam 80 işçi var.

Çalışanların tamamı sigortalı. Çalışma saatlerimiz çok uzun. Sabah 07:30'da başlıyoruz, gece ne zaman bitireceğimiz belli olmuyor. Uzun çalışma saatlerinin yanında işimiz de çok ağır.

Bu ağır koşullar yetmezmiş gibi işçilerin başına dikilen üretim müdürü bizlere aşırı baskı uyguluyor ve kötü sözler sarf ediyor. Bizim buna karşı durmamamız ve tepki vermemiz üzerine geri çekildi. Şimdi bizlerden uzak duruyor.

8 ay önce bu işe başladığımda ücretler net 420 YTL idi. Çalışma saatlerimiz de yukarıda bahsettiğim gibi belirsizdi. Bu kötü durum karşısında arkadaşlarla aramızda konuşarak maaşları 420 milyondan 380 milyona indirmeyi, ama bunun karşılığında akşam 16:30'dan sonraki çalışmalarımızın fazla mesaiye sayılmasını talep etmeye karar verdik.

İşveren bu ortak talebimizi kabul etmek zorunda kaldı. Önceden 420 milyon net olan maaşlarımız, mesai ücreti almamız sayesinde 650-700 YTL'ye yükseldi. Yani yaklaşık 200-250 YTL daha fazla ücret almaya başladık.

Elbette bu ücrette de emeğimizin karşılığı değil. Patronun bizim emeğimizden kazandıklarının yanında elbette bir kırıntı. Ancak bizim bu ücret artışını, işçi arkadaşlarla ortak kararımız ve işverene dayatmamız sayesinde başarmamız da birlikteliğimiz için önemli.

Biz işçiler birlik olur ve saldırılara karşı direnirsek yarınımız daha güzel olur. Birlik, beraberlik içerisinde, birbirimize güvenerek mücadelemizi sürdüreceğiz.

Bir İşçi

kargo

Sömürü Sil Baştan

Çalıştığımız kargo firmasının iki ayrı yerde deposu var. Yeni kurulduğunda patron bizlere iyi çalışıp fedakarlık edersek işyerinin büyüyeceğinin ve bunun bizlere de yansıtacağını söylüyordu. Ama öyle olmayacağını biz biliyorduk. Zam dönemlerinde az zam verildiği için sürekli mücadele etmek ve zammı arttırmak istiyorduk.

Patronun yaptığı konuşmalardan, toplantılardan sonra türlü bahanelerle ya düzeltilmiyordu ya da az bir iyileştirme yapılıyordu. Böylece ikinci depoyu açtı. Yeni araçlar alındı.

Ve şirket büyüyordu. Ama bizim haklarımız konusunda hiçbir ilerleme olmuyordu. Ayrıca çalışma koşulları daha da ağırlaşıyordu. 2003'te açılan 2. depo (başka bir

bölgede) yanındaki işyerinde çıkan yangının sıçramasıyla yandı. Olayda üç işyeri tamamen yandı. 2000 işçi dışarı kaçarak hayatlarını kurtardılar. Bir işçi yaralandı.

Bazı arkadaşlar sohbetlerde bu yangının bize hakkımızı vermeyen patronun bedduaları sonucu olduğu şeklindeydi.

Müdür pazartesi toplantı yaptı. Yangının büyük olduğunu, şirketin çok zarar ettiğini, her şeyin yeniden başladığını ve eskiden olduğu gibi bugün de çok çalışarak ve fedakarlık ederek şirketi büyütmemiz gerektiğini söyleyerek hiç kimseye söz hakkı vermeden toplantıyı bitirdi. İşçi çıkarılmasıyla ilgili hiçbir şey söylemedi.

Bu da işçiler arasında baskı ve sömürünün artacağı söylentisini daha da arttırdı.

Fakat bizler biliyoruz ki bu işyerinin büyümesi, bizlere daha fazla ve daha sistemli bir sömürü, zamların verilmemesi, fazla çalışma ve mesai ücretlerinin verilmemesi olarak geri gelecektir.

Böylesi bir durumda yapmamız gereken şey, bir araya gelip konuşarak, haklarımız konusunda bilinçlenmek ve gelecek saldırılara karşı örgütlü bir biçimde durmaktır. Bunu yapmadığımız takdirde bilmeliyiz ki hiç bir kazanım elde edemeyeceğiz.

Bir İşçi

İran: Emperyalist tehditlere son!

Avrupalı ve ABD'li emperyalistlerin, İran'a yönelik deklarasyonları ve askeri saldırı tehditleri gün geçtikçe yoğunlaşıyor. Bu tutumun gerekçesi ise, İran'ın geliştirmekte olduğu nükleer teknolojinin gelecekte bu ülkeye atom bombası üretme imkanı sunması. Birleşmiş Milletleri bir kalkan gibi kullanan emperyalizm hem İran'ın nükleer gelişimini, hem de bugüne dek bu girişimleri şiddetle reddeden başkan Ahmedî Nejat'ı kontrol altına almak istiyor.

Bu anlamda emperyalizmin oynamakta olduğu oyun, Irak'ın işgaline yol açan ünlü "Kitle imha silahları" bildirgesine dayanmakta. ABD başkanı George W. Bush'un olası bir saldırıyı meşrulaştırabilmesi için kullandığı bir başka argüman ise, İran devlet başkanının İsrail'e yönelik açıklamaları. Bush, 20 Mart 2006'da Cleveland kentindeki konuşmasında, *"İran'ın oluşturduğu tehdit şüphesiz temel müttefikimiz İsrail'i yıkma hedefini gütmesinden ileri geliyor, bu dünya barışına yönelik son derece ciddi bir tehdit. Her zaman belirttim ve yine belirteceğim temel müttefikimiz İsrail'i korumak için askeri güç kullanacağız"* demekteydi.

Emperyalizmin ikiyüzlülüğü

Gerçek şu ki, şu ana dek İran yalnızca nükleer enerji üretmek ve uranyum zenginleştirebilmek için -tıpkı uzun bir zamandan beri Brezilya ve Arjantin gibi ülkelerin yaptığı gibi- teknolojisini geliştirdi ve teknik destek satın aldı. Ne var ki, bütün bunlar bir atom bombası geliştirebilmeye olanak tanımıyor. Bununla birlikte bizim için İran'ın bu tip silahlara sahip olması ya da üretme arayışında olması tümüyle ikincil bir önem taşımakta. Emperyalizmin İran'ı engellemek için bir saldırıyı önüne koyarken dayandığı *"dünyayı nükleer silahlardan arındırma"* söylemi tümüyle bir ikiyüzlülüktür ibaret.

Bir dizi emperyalist ülke, Rusya ve Çin ile birlikte yeryüzündeki atom silahlarının büyük bir çoğunluğunu ellerinde bulundurmaktalar ve dahası bu ülkelerin hiç biri söz konusu silahları imha etmeye zorlanmamakta. Üstelik hiç de küçümsenmemesi

gereken bir ayrıntı var ki o da ABD'nin bugüne dek halklara karşı atom silahlarını kullanmış tek ülke olduğu. -İkinci dünya savaşının sonunda Hiroşima ve Nagazaki saldırıları...-

Bu ikiyüzlülüğün bir başka göstergesi ise, bir yandan İran'ı tehdit ederken bu emperyalist ülkelerin ve Birleşmiş Milletlerin, şu an ABD'nin temel müttefikleri olan İsrail ve Hindistan'ın ellerinde bulundurdukları atom silahlarına olanca hoşgörüle yaklaşmakta olmaları.

Bu ülkeler halen nükleer silahsızlanma antlaşmasını imzalamamış durumdadır ve bu nedenle ellerindeki bu silahları, nükleer güce sahip olmayan bir ülkeye karşı kullanma hakkını kendilerinde görmekteler. İsrail elinde bulundurduğu bu bombaları, eğer Filistin'e, diğer Arap ülkelere ve İran'a karşı kullanmayacaksa kime karşı kullanacaktır? İşte bu açık gerçek, emperyalizmin çifte ahlakının bir başka göstergesidir. Dünya barışına yönelik gerçek tehdit İran'dan değil, bizzat emperyalist ülkelere ve İsrail'den gelmektedir. Bu durum, Avrupa emperyalizminin sahtekarlığını da olanca çıplaklığı ile gözler önüne sermektedir. Irak'ın işgali konusunda gönülsüz olan Fransa ve Almanya gibi ülkeler, şimdi bizlere pazarlamaya uğraştıkları *"demokratik"* görüntünün ötesinde İran'a yönelik bir askeri işgalin kefilliğine soyunmaktalar.

İran karşısında Fransa cumhurbaşkanı Jaques Chirac daha da ileri gitmekte ve bu ülkeye nükleer silahlarla saldırı tehdidinde bulunmakta. İşte bu ikiyüzlüler bize "barıştan" söz etmekteler.

Gerçek Nedenler

İran'a yönelik emperyalist tehditler temelde çok farklı nedenlere dayanmakta. İran dünyada görece olarak emperyalizmden bağımsızlığını koruyabilmiş az sayıdaki ülkeden biri. Bu durum ABD'nin bu ülkedeki doğrudan ajanı olan Şah Rıza Pehlevî rejiminin 1979 yılında devrilmesine yol açan devrimin bir sonucu. Bu gelişmenin başlıca sonuçlarından biri, ABD petrol şirketlerinin ülkeden kovulması ve dahası, petrolün kamulaştırılması ve petrol üretiminin devlet tekeli altına alınmasıydı. Devrim, ilerleyen dönemde Şii hiyerarşisi ve mollalar tarafından geriletildi ve dinci ideolojiye dayalı işçi düşmanı gerici ve saldırgan bir rejime dönüştü. Rejimin bu aşırı gerici ve burjuva karakteri, bize aynı zamanda İran'ı yöneten mollaların neden Irak'ta sömürge hükümetinde merkezi roller üstlenen partileri ve Irak Şii hiyerarşisini destekler bir tutum içine girmekte olduklarının da bir göstergesi. Bir başka deyişle İran'ı yöneten mollalar, Irak'ta şimdi kendilerine saldırmakla tehdit eden düşmanlarıyla işbirliği halindedir.

Oysa emperyalizmin yüzsüz tehditlerine en etkili ve hızlı yanıt, emperyalist işgal karşısında net bir pozisyon alarak, Irak Şii rejimini sömürge rejiminden desteklerini çekmeye çağırarak olacaktır. Biz devrimci Troçkistler bu burjuva, baskıcı ve aşırı gerici karakterinden ötürü molla rejimini reddediyoruz ve İran halkının bu rejimi devirmek ve ülkeyi demokratikleştirmek için verdiği tüm mücadeleyi destekliyoruz.

Bununla birlikte, İran'ın halen görece bağımsızlığını sürdürmekte olusu ve 11 Eylül 2001 tarihinden beri Bush'un bu tip rejimleri olanca baskıcı ve yozlaşmış karakterlerine rağmen tümüyle boyun eğmedikleri için yıkmayı hedeflemesi de tartışmasız bir gerçek.

İran olayında aynı zamanda 1979'dan kalma bir hesap da görülmek istenmekte. Geçtiğimiz yıl, emperyalizmin İran'da seçim

yoluyla bazı mevziler elde etme çabaları yenilgiye uğramıştı. - emperyalizmin desteklediği aday başkanlık seçimlerinde ağır bir mağlubiyet almıştı.-

Oynanmakta olan oyun "demokrasi" ile "baskıcılık" arasında bir mücadele değil. Söz konusu olan, emperyalist ülkelerin bağımsızlıklarını korumaya çalışan

ve kendilerinden çok daha zayıf ülkelere yönelik saldırısı. Irak'ta emperyalizmin içinde bulunduğu politik ve askeri gerçeklik göz önünde bulundurulduğunda, İran'a yönelik yeni bir işgal dalgasının gündeme gelmesi zor görünmekte. Bununla birlikte, özellikle de İsrail'in desteği ile saldırı girişimlerinin ve hava

bombardımanlarının gerçekleşmesi olası görünüyor.

LIT-CI'nin duruşu

Bu çerçevede İran'ın, İsrail'in ve diğer emperyalist ülkelerin saldırılarına karşı kendini savunmak için nükleer teknoloji geliştirme ve atom bombası üretme hakkını savunuyoruz. Biz devrimci

CONLUTAS;

Brezilya'da yeni bir önderliğe doğru

Brezilya işçi sınıfı başkan Lula'nın yeni liberal saldırıları karşısında artık daha bir güçlü. Ülkede PT- (İşçi Partisi) ve Lula'nın iktidara gelmesinin hemen ardından yürürlüğe konan işçi düşmanı yeni liberal politikalar, dış borcun ödenebilmesi gerekçe gösterilerek yükseltelen emeklilik yaşı ve ücret kesintileri, sosyal harcamaların kırılması ve süratle hayata geçirilen özelleştirme saldırısı Brezilya sınıf hareketi açısından ciddi bir tehdit haline dönüşmüştü.

Lula hükümeti PT'yi iktidara taşıyan vaatleri tek tek unutarak açık bir IMF işbirlikçiliğine soyunarak ve dahası emperyalizmin sadık bir müttefiki olduğunu ispatlamak için Bush'un isteği doğrultusunda Haiti'de ki emperyalist müdahaleye bile askeri katkı sunar hale gelmesiyle Brezilya sınıf mücadelesindeki yol ayrımı da daha bir keskinleşmiş oldu.

Yalnızca Brezilya'nın değil, aynı zamanda dünyanın da başlıca sendikal örgütlerinden biri olan CUT (Merkezi İşçi Birliği) bütün bu dönem boyunca, Lula hükümetinin uygulamakta olduğu yeni liberal saldırı politikalarına açık bir destek sunarak, sınıf hareketindeki bölünmenin derinleşmesine katkı sundu.

Geçtiğimiz dönem boyunca bu güçlü saldırı dalgasına karşı yürütülen dağınık mücadeleler nihayet CUT'a bağlı çok sayıda sendika ve sendikal önderin CUT'tan koparak yeni ve mücadelecı sınıf

sendikacılığı anlayışı temelinde bir örgütlenmenin temellerini atmasıyla sonuçlandı.

Aylar boyunca tüm ülkede, sendikalar ve işyeri temelli işçi konseylerinde tartışılan konu bu konseylerin delegelerince yapılan geniş bir toplantıda CONLUTAS (Ulusal Mücadele Koordinasyonu) adıyla yeni bir sendikal oluşumun kurulması kararı ile sonuçlandı.

Geçtiğimiz Mayıs ayının ilk haftası, tüm ülke çapında işçi taban örgütlerince seçilen 2729 delege CONLUTAS'ın 1. ulusal kongresinde hazır bulundu. Ayrıca kongrede çeşitli örgütlerden 235 gözlemci ve 208 davetlinin yanı sıra James Petras, Celia Hart, Valerio Arcary gibi aydınlarda yer aldılar.

Kongrede yer alan delegeler ülke düzeyinde 529 sendikayı ve 1 milyon 770 bin işçiyi temsil etmekteydiler. Delegeler gerçekleştirilen birinci kongrede, CONLUTAS'ın, işçi sınıfının tüm sendikalı kesimlerinin yanı sıra, sosyal hareketler, öğrenci hareketi ve sınıfın tüm örgütsüz kesimlerini de kucaklayacak geniş bir mücadelecı örgütlenmeye dönüşmesi hedefini onayladılar.

Kongreye destek sunan James Petras, tüm işçi sınıfını kazanmayı öngören

bir mücadele planının bir zorunluluk olduğunu belirtirken, Celia Hart ise, CONLUTAS gibi bir sınıfçı örgütlenmenin tüm Latin Amerika için bir referans haline geleceğini düşündüğünü ifade etti.

UIB-DE (Uluslararası İşçi Birliği / Dördüncü Enternasyonal) Brezilya seksiyonu PSTU'nun (Birleşik Sosyalist İşçi Partisi) kuruluşuna aktif bir biçimde ön ayak olduğu COLUTAS, Latin Amerika'da on yıllardır emperyalizme ve yeni liberalizme karşı yürütülen kararlı mücadelelerin zengin birikimlerinin bir eseri. Dahası demokratik gericiğin ve sınıf işbirlikçiliğinin esir aldığı geleneksel aparatların ve sendikal bürokrasinin karşısında sınıf mücadelecı bir sendikal anlayışla inşa ediliyor. Bu nedenle yalnız Brezilya ve Latin Amerika için değil, dünya çapında hareketlenen sınıf mücadelesi açısından da umut verici güçlü bir adım.

Murat Yakın

Bolivya'da millileştirme ve sınırlılıkları

Bolivya'da Evo Morales hükümeti 1 Mayıs 2006 günü, ülkedeki tüm gaz ve petrol kaynaklarını millileştirdiğini ilan etti. "28701 no.lu Kararname" olarak bilinen bu karar kuşkusuz Bolivyalı yoksul kitleler ve Latin Amerika'daki öncü kesimler arasında büyük ilgi ve sevinç, ülke kaynaklarını on yıllardan beri sömürmekte olan Repsol (İspanya), Petrobras (Brezilya), Total (Fransa), Shell ve British Petroleum (İngiliz) gibi çok uluslu şirketlerin çevresinde, emperyalist hükümetler nezdinde, ABD ve Avrupa Birliği yöneticileri arasında endişe ve telaş yarattı. Her iki ruh hali de anlaşılabilir bir durum, zira Bolivya hükümetinin kararı, emperyalizmin bu ülkedeki sömürüsüne ve egemenliğine son vermese de, onun kısa dönemli kararlarına yönelik ciddi bir darbe niteliği taşıyor. Öte yandan millileştirme kararıyla ülke gelirlerinde yaşanacak olan büyüme, Latin Amerika'nın bu en yoksul halkının yaşam koşullarında görece bir iyileşmeye yol açabilecek.

İki ay önce düzenlenen seçimlerde devlet başkanlığına seçildikten hemen sonra İspanya'ya giderek oradaki Sosyalist Parti hükümetine, Repsol ve BBVA gibi çokuluslu petrol ve finans şirketlerinin Bolivya'daki çıkarlarına dokunulmayacağı garantisini veren Evo Morales'in petrol ve gaz yataklarını millileştirmesi kuşkusuz ülkedeki devrimci sürecin doğrudan bir uzantısı, Gonzalo Sánchez de Lozada ve Carlos Mesa gibi emperyalizme doğrudan bağımlı devlet başkanlarını iktidardan alaşağı eden kitlelerin doğrudan bir zaferi. Enternasyonalist devrimciler olarak bu zaferi Latin Amerikalı kitlelerin emperyalizme karşı mücadelesinde çok önemli bir adım olarak görüyor ve kutluyoruz.

Latin Amerika'nın en önemli ikinci gaz kaynağı Bolivya'da bulunmakla birlikte bu ülkenin halkı kendi doğal kaynağından yararlanamadığı gibi emperyalist ülkelerce sistemli bir biçimde sömürülüp yağmalanmaktaydı. İşletilen yatakların 2005 dünya fiyatlarına göre (metre küp başına 3,6 dolar) değeri 220 milyar dolar, yani ülke gayri safi milli gelirinin 22 katı olmasına karşın, Bolivya halkına bunun ancak %10'u kalmakta, geri kalan bölümü ise çokuluslu şirketlerin kasasına girmekteydi. Bugün millileştirme girişimiyle Bolivya halkı çok önemli bir ulusal kaynağı kendi ellerine alma doğrultusunda ciddi bir adım atmış durumda.

Millileştirmenin sınırları

Bolivyalı kitlelerin zaferini kutlamakla birlikte, Evo Morales hükümetinin millileştirme kararındaki yetersizliklere ve tehlikelere de işaret etmek gerekiyor. Her şeyden önce 28701 no.lu Kararname, bir yıl kadar önce Carlos Mesa'nın başkanlığı sırasında liberal hükümetin kitleleri aldatmak için çıkardığı 3058 sayılı yasanın derinleştirilerek uygulanmasının pek ötesine geçmiyor. Tek yenilik, işletim ve taşımacılık şirketleri

hisselerinin küçük bir bölümünü satın alıyor (sırasıyla %3 ve %17). Morales'in kararnamesi sadece yatakların mülkiyetini çokuluslu şirketlerin elinden alıyor, gaz ve petrolün çıkarılması, işlenmesi ve taşınması süreçlerini 180 gün içinde "yeniden pazarlık etmek" kaydıyla bu şirketlere bırakıyor. Dolayısıyla, en iyimser kestirimle Bolivya'nın gelirlerinde vergilerden kaynaklanan 750 milyon dolarlık bir artış olacak, buna karşılık şirketlerin gelirleri yıl başına 3,5 milyar dolar olmaya devam edecek. Petrol ve Gaz Yatakları bakanı Andres Soliz, bu durumu basın konferansında açıkça kabul etmiş ve millileştirmeden beklenen yararın, çok uluslu şirketlerin vergilerinde oluşacak bir artışın ötesine geçmeyeceğini söylemişti.

Oysa daha bir yıl önce Carlos Mesa hükümetinin 3058 no'lu yasasına karşı sendikalar ve kitleler La Paz üzerine yürürken Evo Morales'de onlara katılmıştı. Bugün ise, kendi millileştirmesini bu yasanın çerçevesinde tutmaya özen göstermekte. Oysa gerçek bir millileştirme ancak petrol ve gazın çıkartılması, işletilmesi ve taşınması aşamalarını da içerecek biçimde olabilir. Bu ise elbette, tüm emperyalist şirketlerin tazminatsız olarak kamulaştırılmasını gerektirir.

Evo Morales hükümetinin millileştirme kararının bir başka sınırlılığı ise, devlet mülkiyetine geçirilen işletmelerde işçi denetiminin kurulmayıp, işletmelerin mevcut burjuva bürokrasisinin eline teslim edilmesi. Bu kaynakların işçi denetimi altında ve merkezi bir plan çerçevesinde işletilmemesi durumunda, üretimin emperyalizmin belirlediği dünya pazarı koşullarına tabi kalması engellenemeyecek, bürokrasinin yozlaşması veya mevcut yozlaşmanın sürmesi kaçınılmaz olacak, ülkenin bir yarı sömürge olarak emperyalizme bağımlılığı sürecektir.

Tüm emperyalist çok uluslu şirketlerin işçi denetiminde ve tazminatsız millileştirilmesi elbette Latin Amerika ölçeğinde emperyalizmden ciddi bir kopuş anlamına gelecektir. Oysa, özellikle ABD hükümetinin kıtadaki ekonomik ve politik egemenliğine ağır eleştiriler yöneltmekle birlikte, gerek Chavez gerekse Evo Morales böyle bir programı ileri sürmekten dikkatle kaçınmaktadırlar. Kitlelerin gereksinimleri, talepleri ve seferberlikleri bu hükümetleri ulusalcı politikalar doğrultusunda belirli adımlar atmaya itmekte, ama bu seferberlikler gene o hükümetlerin burjuva demokratik programlarıyla sınırlı kalmakta. Sorun Chavez ve Evo Morales'in aslında kendi ülkelerinde burjuva rejimini ayakta tutmalarından ve bir işçi-halk hükümetinin önünde engel oluşturmalarından kaynaklanmakta. İki ülkede de demokratik yasallığın çerçevesinde yapılabileceklerin sınırına ulaşılmaktadır; tıpkı Brezilya'da Lula, Arjantin'de Kirschner hükümetlerinin ulaştığı sınırlardır bunlar. Emperyalizme asıl darbe, kitlelerin bu sınırlılıkları aşacak biçimde seferber olmalarıyla indirilebilecektir.

Arif Benol